

52. kiadás

1961. február 14.

20 óra 45 perc

bb. 63. / a divsz távirata.... folyt./ gy

e bűnért és következményeiért az imperialistákat és ügynökeiket, mbutut, kaszavubut, csombét terheti a felelősség, az ensz főtitkára és kongói parancsnoksága ugyancsak felelősök e gyilkosságért és tragikus következményeiért.

százegymillió tagunk nevében erősen tiltakozunk e gyalázatos bűn ellen és követeljük a felelősök szigorú megbüntetését, az imperialisták ügynökeinek, mbutunak, kaszavubunak és csombénak lefegyverzését és a hatalom visszaadását a stanley-villai törvényes kormánynak,, - végződik a divsz titkárságának távirata.

/mti/

bb. 65. gyarmati szolidaritási est, tiltakozó nőgyűlés a pécsi egyetemen

vid gk/gy/mi

1961. február 14.

a pécsi városi nőtanács és a pécsi egyetemi nőtanács kedden gyarmati szolidaritási estet és a lumumba meggyilkolása elleni tiltakozó nőgyűlést rendezett az orvostudományi egyetem aulájában. az aulát zsúfolásig megtöltötte mintegy félszer asszony, lány - egyetemi dolgozók és hallgatók.

dr. ortutay gyuláné mondott nagy figyelemmel fogadott beszédet, amelyben a magyar nép ma már természetesen vett egyenjogúságról, a nők előtt megnyílt számtalan pályaválasztási lehetőségéről szökött. ezzel szembeállítva ismertette a gyarmati népek asszonyainak mérhetetlen elnyomottságát, kizsákmányoltságát és kiszolgáltatottságát.

dr. ortutay gyuláné beszédét követően kiss istvänné, a pécsi városi nőtanács titkára javaslatára a nőgyűlés táviratban ítélte el lumumba meggyilkolását, s az ehhez segédkezet adó ensz-hatóságokat és követelte a felelősök megbüntetését.

/mti/

19,45

Lele 19.48

S

MTI

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

1. kiadás

1961. február 15.

6 óra - perc

bb. 1. műszaki konferencián jelölték meg az idei legfontosabb termivalókat a csepel vas- és féművek gyáraiban

i tó/tr/gy/vg

1961. február 15.

hagyományokba megy már a csepel vas- és féművekben, hogy egy-egy időszak lezárása után műszaki konferenciát tartanak a gyárak gazdasági-, párt- és szakszervezeti vezetői, amelyen értékelik a végzett munkát és megjelölik a legfontosabb termivalókat. az idei első műszaki konferenciák most fejeződtek be és többségében jó alapot szolgáltatnak ahhoz, hogy a soronlévő termelési tanácskozásokon nézleteiben vitassák meg a dolgozókkal a feladatokat.

a műszaki vezetők nagy nézetességgel foglalkoztak többek között a termelési mennyiség növelésének lehetőségeivel, ugyanis a terv három és fél százalékos termelési mennyiség-javítást ír elő 1960-hoz képest. a gyártástechnológiák korszerűsítésével jobb munkaszervezéssel és műszaki fejlesztéssel a mintegy 6 százalékos termelési növekedés 58 százalékos termelési mennyiség javításával kell elérnie a csepel műveknek. ezt tartották szem előtt például a transzformátor gyár műszaki vezetői, amikor úgy határoztak, hogy a munkamenet jobb megszervezése érdekében a forgácsolóban kialakítják a második műszakot és a kieső idő csökkentésére javítják a tmk munkáját, az öntőde műszaki vezetői nagyanyu termelési mennyiségjavító átszervezésről döntöttek. elhatározták, hogy az eléggé elmaradott viszonyok között dolgozó temper öntődét áttelepítik a jól felszerelt vasöntődébe. így gazdaságosabbá válik a temper-öntvények előállítására, az öntődeben felszabaduló létszámmal pedig megerősítik a karbantartó csoportot. ez lehetővé teszi, hogy a maguk erejéből üzembe állítsanak olyan, már ott levő gépeket, amelyek felszerelésére csak jövőre lett volna pénzük. a szerszámgépgyárban egyebek között elhatározták a munkamódszerátadás kiterjesztését, hogy az új dolgozók is minél előbb elérjék a 100 százalékos teljesítményt.

sokat foglalkoztak a műszaki konferenciákon a szocialista munkaverseny továbbfejlesztésével. megállapították, hogy 1960-ban a munkaverseny fejlődött, növekedett a versenyzők száma is. körülbelül 250 brigád versenyez a szocialista brigád címért és többen már el is nyerték a megtisztelő címet. a brigádok vállalták a legfontosabb feladatok megoldására irányultak, konkrétabbak és értékesebbek lettek. a brigádok és üzemek közötti sikeres verseny mellett azonban kissé háttérbe szorult az egyéni versenymozgalom. ezért a műszaki konferenciákon elhatározták, segítséget nyújtanak a műszaki vezetők ahhoz, hogy megfelelően kibontakozhassék a vetélkedés a kiváló dolgozó, a szakma ifjú mestere és a kiváló ujjító címek elnyeréséért. ehhez rendszeresítik a tapasztalatcsereket is.

/mti/

TL

mti belföldi hírek

2. kiadás 1961. február 15. 6 óra 10 perc

bb. 2. moszkvától osakáig - szovjet, román, lengyel, japán és német művészek a márciusi hangversenyeken

i m/hné/gy/sr 1961. február 15.

márciusban öt külföldi művész lép fel a budapesti koncerteken, közülük négy a vidéki hangversenyeken is, első vendégünk, halina czerny-stefanska lengyel zongoraművész, március 4-én és 9-én a zeneakadémián, 6-án pedig győri vendégszerepet. a kitűnő lengyel zongoraművész, aki jelenleg a krakkói zeneművészeti főiskola tanára, nem először jár budapesten, hazájában két ízben tüntették ki az állami művészeti díjjal, s számos hangversenyt adott már a szovjetunióban, Angliában, Ausztriában, Franciaországban, Belgiumban, Svájcban és más országokban, mindenütt nagy sikerrel. március 4-i szőlőestjén chopin-műveket játszik, 9-i zenekari estjén pedig chopin e-moll zongoraversenyét adja elő, - a magyar állami hangversenyzenekart vaszy viktor vezényli.

a bartók béla kamarazenekar március 10-i és az állami hangversenyzenekar március 11-i koncertjén rosa fajn szovjet hegedűművész működik közre, s mozart a-dur hegedűversenyét, illetve bach e-dur hegedűversenyét játssza. budapesten kívül fellép debrecenben és pécsen is, a kiváló szovjet hegedűművész-nő david ojsztrah mesteriskolájában tanult, s négy évvel ezelőtt megnyerte a poznani wieniawski-hegedűversenyt. azóta több országban lépett fel, Magyarországon most szerepet először. következő művészvendégünk vladimir orlov román gondokaművész, aki bukarestben tanult, s már növendékként a bukaresti filharmónikusok zenekarának tagja lett. több zenei versenyen nyert díjat, - 1956-ban állami díjjal tüntették ki. március 14-én a kamarateremben, 15-én győri és 20-án pápán ad hangversenyt.

az állami hangversenyzenekar március 22-i hangversenyén mutatkozik be a magyar közönségnek asahina takashi japán karmester. 1942 óta az osakai rádiózenekar karmestere, 1952 óta pedig az ottani zeneakadémia igazgatója és az opera főzeneigazgatója. több ízben járt Európában, s az európai szimfónikus művek stílusvilágát kitűnően ismeri. nemcsak budapesten vezényel majd, hanem szegeden és pécsen is, ez utóbbi városban két koncertet.

március végén, 23-án és 25-én, a zeneakadémián ad hangversenyt dietrich fischer-dieskau német énekművész, aki 1948 óta a berlini állami operaház tagja és rendszeresen vendégszerepet a salzburgi, a bayreuthi és az edinburghi ünnepi játékokon.

/mti/ TL

mti belföldi hírek

3. kiadás 1961. február 15. 6 óra 20 perc

bb. 3. már számos esti szórakozóhelyet nem látogatnak 18 éven aluli fiatalok - vendéglátóipari vállalatok gyors intézkedése a tiltó rendszabályok megtartására

i t/gk/vm/ki 1961. február 15.

a belkereskedelmi minisztérium vendéglátó főigazgatósága a közl. múltban új, szigorító rendelkezést dolgozott ki, amely többek között kimondja, hogy 18 éven aluli fiataloknak tilos az esti szórakozóhelyeket látogatni, az utasítás pontosan meghatározza, hogy a tilalom mely szórakozóhelyekre vonatkozik. az új rendelkezés rövidesen hivatalosan megjelent, de nem egy fővárosi vendéglátóipari vállalat már ezt megelőzően szigorú rendszabályokat léptetett életbe. elsősorban arra törekednek, hogy érvényt szerezzenek a már régebbi tiltó rendelkezéseknek.

a budapesti vendéglátóipari törzst például, ahová a legtöbb belvárosi esti szórakozóhely tartozik, minden szórakozóhelyen táblákat függesztett ki, amelyek felhívják a közönség figyelmét arra, hogy 18 éven aluliak nem látogathatják a helyiséget. azokat a 18 éven felüli fiatalokat, akik nem tartják be a szabályokat és kirívóan viselkednek, ki kell utasítani a szórakozóhelyekről. az utasítás megtartását már naponta szigorúan ellenőrzik a vendéglátóipari vállalatok vezetői. a néhánynapos tapasztalatok biztatóak. egyes vendéglátó helyeken, mint például az édes annában, a paradiso-eszpresszóban és a kedvesben, ahol a törzsvendégek 80 százaléka fiatal volt, rövid idő alatt kicsenélődött a közönség. ha az új hivatalos szigorító rendelkezés megjelent, a belkereskedelmi minisztérium kereskedelmi felügyelősége is országsszerte a vezetők és felszolgálók ellen ellenőrzését. azok ellen, akik nem tartják meg az előírásokat, eljárást indítanak./mti/ TL

// megkezdte a szórá közöshelyek

mti belvárosi hírek

4. kiadás

1961. február 15.

6 óra 30 perc

bb 4. uttörőtábor a római parton - idén 80 000 társadalmi munká-
órát dolgoznak az óbudai fiatalok

i lv/tm vm sr

1961. február 15.

a harmadik kerületi kisz-bizottság kibővített ülésén és az alapszervezeti titkárok értekezletén megvitatta a kisz első kongresszusának határozatait, valamint az abból adódó feladatokat. a fiatalok elhatározták, hogy a kerület csinosítására, parkok és játszótérek építésére idén 80 000 társadalmi munkáórát fordítanak.

a római parton folytatják a tavaly megkezdett nyári uttörő-tábor építését. a területet parkosítják, sétányokat építenek, virágokat és díszbokrát ültetnek; asztalokkal, padokkal és kis könyvespavilonokkal külön olvasóparkot létesítenek. a pajtásoknak „kis-vidámparkot”, építenek. a játékokat, a csuzdát, a hintákat, sportfelszereléseket a kerületi üzemek ifjúságai készítik.

a fiatalok védnökséget vállaltak a fényes adolf utcában épülő iskolánál. itt az uttörők részére jól felszerelt csapatotthont is berendeznek.

a hévizi uti kerületi sportpályánál társadalmi munkában részt vesznek a kerítés és a letátó építésében, a pályák, az utak salakozásában és füvesítésében./mti/

bb 5. százhetven holdon új gyümölcsöst, 54 holdon csemegeszőlőt telepítenek ez évben a budapesti termelőszevetezetek

i cs/j vm ká

1961. február 15.

a főváros peremvidékein gazdálkodó mezőgazdasági termelőszevetezetek már az elmúlt évben hozzáálltak a többségükben kiöregedett, szórvány gyümölcsöseik és szőlőik újratelepítéséhez: 85 holdat főként őszibarackcsemetével ültettek be a múlt ősszel.

/folyt.köv./

TL

94511:439181
63 7581 63 4 fuzon: 30-EI
008
724-2374

mti belvárosi hírek

5. kiadás

1961. február 15.

6 óra 40 perc

bb 5. százhetven....1. folyt./vm

az esős időjárás miatt a tervezettből 19 hold gyümölcsös és 5 hold szőlő telepítése tavaszra maradt. az idei előirányzat szerint 170 holdat gyümölcsfacssemetével, 54 holdat pedig csemegeszőlő oltványos telepítenek be ez év tavaszán és őszén. a tizenegyedik kerületi március 15. termelőszevetezet kapott megbízást a buda vidék híres télálló szőlőfajtája, a csiri-csuri szelektálására és elszapori tására. a tönzstelepen megkezdtek az oltványok készítését. az új gyümölcsösök és új csemegeszőlő-telepek talajelőkészítő munkáit többhelyütt megkezdtek./mti/

TL

mti belföldi hírek

6. kiadás 1961. február 15. óra / perc

bb. 6. a martfői cipőgyár művelődési házában magyar-szovjet barátsági kiállítás nyílt

vid/ke/e sr 1961. február 15.

a magyar-szovjet baráti társaság és a tömegszervezetek rendezésében „másfél évtized a magyar és a szovjet nép barátságának történetében”, címmel kiállítás nyílt a martfői tiszta cipőgyár művelődési házában. az értékes dokumentumokból álló sorozatot előzőleg szolnokon csaknem tizezren tekintették meg. a kiállítási anyagot legközelebb jászberény város lakosságának mutatják be. /mti/

bb. 7. eddig 530 vagon napraforgó értékesítésére szerződtek szolnok megye termelőszövetkezetei

vid/ká/j/e 1961. február 15.

szolnok megye mezőgazdasági termelőszövetkezeteiben növekvő érdeklődés tapasztalható a napraforgó termesztése iránt. a terményforgalmi vállalat eddig 530 vagon ipari napraforgómag értékesítésére szerződött a nagyüzemi gazdaságokkal, s több termelőszövetkezet minőségi vetőmag termelésére is vállalkozott. a minőségi magvak minden mázsájáért 170 forinttal magasabb árat kapnak. /mti/

bb. 8. ötszáz beer-szász-féle fűjógépet kap az idén a mezőgazdaság

i so/hné/e ká 1961. február 15.

a mezőgazdasági gépkiszerteti intézet vizsgálatai és az állami gazdaságokban végrehajtott nagyüzemi kísérletek alapján megállapították, hogy a beer-szász-féle fűjógépek igen jól használhatók a nagyüzemi tehénistállókban. a magyar találmány alapján készült gépek kezelése egyszerű és lehetőség nyílik arra, hogy a szarvasmarha-istállókban a legnehezebb munkát biztonságosan gépesítsék. a kedvező tapasztalatok alapján hazai megrendelésre 500 gépet gyárt a mo fém. ezeket részben az állami gazdaságokban, részben a termelőszövetkezetekben állítják munkába. /mti/

8.15.

mti belföldi hírek

7. kiadás 1961. február 15.

bb. 22. gyakorolhat-e az énekes, a zenész otthon? - előírások a háztartási kisgépek üzemeltetésére, a rádió- és televízió-antennák felszerelésére - „házinend-viták”, a tanácsok előtt

i zs/zs/e sr 1961. február 15.

a fővárosi tanács tavaly elfogadott házinendje egyébként függ a budapesti lakóházak lépcsőházaiban, a rendelkezés paragrafusai körül azonban még mindig igen gyakori a vita, a nézeteltérés. nem ritka az az eset sem, hogy végső soron a kerületi tanács igazgatási osztályának kell döntenie arról, hogy a vitázó felek közül melyiknek van igaza.

a főváros illetékesének tájékoztatása szerint különösen a csendrendel et megszegői ellen sok a panasz. több kerületben például az otthon gyakorló hivatásos zenészek, énekesek ellen emeltek kifogást a lakók. az érvényes rendelkezések azonban kimondják: zene- és énekművészek, hivatásos zenészek és énekesek gyakorolhatnak otthon, de figyelniük kell arra, hogy ne zavarják társaik nyugalma. ha a „hangos”, gyakorlást a szomszédok sérelmezik, a bérlők kérésére a lakóbizottság meghatározott időre, legfeljebb napi hat órára korlátozhatja a gyakorlás idejét.

kevesen tudják, hogy a háztartási és egyéb kisgépek üzemeltetését is előírások szabályozzák. ezek szerint tilos üzemeltetni az elektromos zavart keltő kisgépeket zavarszűrő berendezés felszerelése nélkül. ha a gép tulajdonosa figyelmeztetés ellenére sem használ zavarszűrőt, 1000 forintig terjedő bírsággal sújtható. mosógéppel kizárólag ugyanevezett hidegpaddós helyiségekben szabad mosni - hétköznapokon reggel 6- és este 8, vasárnapokon reggel 6 és déli 12 óra között.

sokan figyelmen kívül hagyják azt az előírást, hogy a lakóházakon külső rádió- vagy televízió-antennát csak a házkezelő szerv hozzájárulásával szabad elhelyezni. akik a házkezelőség engedélye nélkül tűzdelik tele antennával az épületet, ugyancsak 1000 forint bírsággal büntethetők. /mti/

8.45.

mti belföldi hírek

8. kiadás 1961. február 15. 19 óra 15 perc

bb. 24. szépülnek, fiatalodnak a régi erzsébetváros 100-150 éves házai - csaknem 100 millió forintot fordít a 7. kerületi tanács tatarozásra, javításra - befejezik a thököly ut, megkezdik a dob utca sortatarozását - 1330 lakást és több mint 100 üzlethelyiséget hoznak rendbe a kerületben

i kf/kf/e vg 1961. február 15.

a 7. kerületi tanács ház „anyakönyvében,, 1 450 házat, s mintegy 45 000 lakást tartanak nyilván, a régi erzsébetváros, bár évtizedek alatt sokat változott, egy-két társasházon kívül nem nagyon bővült, az ugynevezett „csikágó,, háza néhány kivétellel a legfiatalabbak, az 1900-as években épültek. beljebb 100-150 évesek a házak, s nem ritka a kétszázéves épület sem, a statisztika szerint a kerület házainak 50-60 százaléka 150 éves, s az átlag is túl van a százon.

a régi épületek igen sok gondot okoznak a kerületi házkezelési igazgatóságnak, amely minden évben jelentős összeget költ szépitésükre, fiatalításukra, az idén csaknem 100 millió forintot fordítanak erre a célra, az összeget az eddigi gyakorlattól eltérően jórészt sortatarozásra, a régi - köztük több műemlékjellegű - épületek teljes felújítására, az utolsó simitások vannak hátra például a majakovszkij utca 47. számú műemléknek nyilvánított pekáryházon, amelyet 1847-ben pollack ágoston épített, a majakovszkij utca 25. számú, a múlt évszázad második felében épült ugyancsak műemlék épületet is rendbehozzák. az igazgatóság legnagyobb munkája a thököly ut sortatarozásának befejezése, ahol 22 házat javítanak meg, ugyanakkor megkezdődik a dob utcának a lenin körut és a tanács körut közötti szakaszán a sortatarozás, ezenkívül a kerület különböző részein 26 régi 100-150 éves épület kerül „generáljavításra,, a felújításoknál arra törekednek, hogy a házakat, a lakásokat a lehetőségekhez képest korszerűsítsék, összkomfortosítsák, többek között újabb 610 lakásba vezetik be a gázt.

a házak nagyjavításán kívül 400 épület és körülbelül 1 500 lakás állagmegóvásáról gondoskodik az idén a 7. kerületi házkezelési igazgatóság. /mti/

8.55.

mti belföldi hírek

9. kiadás 1961. február 15. 10 perc

bb. 9. cukorgyári diffúziós berendezéseket készít a wilhelm pieck gyár

vid/szf/te/e 1961. február 15.

a magyar találmányú cukorgyári diffúziós berendezésből hetet készítenek el ebben az évben a győri wilhelm pieck vagon- és gépgyárban, tavaly négyet szállítottak a szovjetunióknak, egyet pedig hazai használatra gyártottak, egy berendezés naponta 750 tonna cukorrépat dolgoz fel, később kétszer ekkora teljesítményű berendezéseket is gyártanak. /mti/

bb. 10. két kovács ötletével tíz tonna ötvöztanyag megtakarítás

vid/szf/te/e 1961. február 15.

a dimávg kovácsoló üzemében évente sok ezer traktor-fogaskerék alapanyagot készítenek, juhász mihály és kamesinszki ferenc kovácsok azt tapasztalták, hogy az eddigi kovácsolási módszerrel viszonylag sok anyag megy veszendőbe, ezért az előkovácsolási technológiáját úgy módosították, hogy munkadarabonként két kilogrammal csökken az anyagfelhasználás, a két kovács módosított eljárását elfogadták és már alkalmazzák is, a módosítással egy év alatt tíz tonna ötvözt anyagot takarítanak meg, csaknem száz ezer forint értékben. /mti/

bb. 11. csaknem negyven ezer szakmunkást képeznek ki az állami gazdaságok az ötéves terv időszakában.

i so/tné/e ká 1961. február 15.

az állami gazdaságokban széleskörű programot dolgoztak ki a növekvő szakmunkásigény kielégítésére, lehetővé teszik a továbbtanulást a gyakorlott szakemberek számára és jelentős mértékben kiterjesztik a tanulóképzést is, az idén 444 tanfolyam indul az idősebb szakemberek részvételével, az ötéves terv időszakában összesen 27 000 többéves gyakorlattal rendelkező dolgozót képeznek át szakmunkássá, ezenkívül, részben a földművelésügyi minisztérium iskolái, részben az állami gazdaságokban működő üzemi kollégiumok segítségével 11,615 fiatalt képeznek ki növénytermelő, növényvédő, állattenyésztő szakmunkássá, ezek az intézkedések lehetővé teszik, hogy egyre több munkahelyen szakmai vizsgához kössék a növekvő feladatok ellátását. /mti/

9.00

10. kiadás

1961. február 15.

11 óra 15 perc

bb. 19. a műanyaghab-szigetelő - a parafa vetélytársa
vid/szf/te/e 1961. február 15.

a balatonfüzfi nitrokémia ipartelepeken előállított hang- és hőszigetelő műanyaghab az elmúlt években a gyakorlatban is kiállta a próbát. folyami és tengerjáró hajók páncélait, lakótereit, romlandó árukat szállító vagonok belsejét hőszigeteljesítményű jégszekrényeket burkoltak ezzel az anyaggal. meggyőzték, hogy ez a szigetelő anyag huzamosabb ideig ellenáll a hőhatásoknak. a termonitnak nevezett szigetelőanyagból - a kedvező tapasztalatok ismeretében - az idén nagyobb mennyiséget rendeltek a hazai üzemek. a nitrokémiában, hogy a 13 000 köbméteres megrendelésnek eleget tudjanak tenni, korszerűsítették a gyártást.

a termonitot gyártó üzemszáz az idén már a teljes hazai szükségletet ellátja, a megrendelésekből kitűnik, hogy ez az anyag hazánkban is egyre inkább a parafa versenytársává válik. mind több üzemben ennek az importált anyagnak a helyettesítésére használják, mert a műanyag sokkal olcsóbb és tartósabb is a parafánál. /mti/

bb. 12. külön jutalom a több éve egy munkahelyen dolgozó szövetkezeti gazdáknak.

vid/ká/j/e

1961. február 15.

szabolcs-szatmár megyében elsők az orosz vörös csillag termelőszövetkezet közgyűlése szavazta meg a jutalmat azoknak a szövetkezeti gazdáknak, akik több éve egy munkahelyen dolgoznak, s munkájukat példamutatóan látják el. a jutalmak kiosztására a zárószámadási közgyűlésen került sor, amikor is 31 termelőszövetkezeti tag vette át a pénzt tartalmazó borítékot. jutalmat kapott többek között huszti józsef tehenész, aki öt esztendeje gondozza lelkiismeretesen a közös állományt. a zárószámadási közgyűlésen azoknak a 16-18 éves fiataloknak is jutalmat osztottak, akik a növénytermelési brigádban vagy másutt huzamosabb időt töltöttek szorgalmas munkával. az orosz termelőszövetkezet példáját más szabolcsi közös gazdaság is követi, s az évvégi zárószámadásokon több ezer forintot osztanak szét ilyen címen. /mti/

9.20.

11. kiadás

1961. február 15.

11 óra 10 perc

bb. 13. gépesített zöldségtermesztés a borsodi iparvidéket ellátó állami gazdaságokban

vid ká/j szb ká

1961. február 15.

a borsodi iparvidéket ellátó nagy-miskolci és a hevesi állami gazdaság szaporító házaiban 5 millió zöldséggelánta nevelését kezdték meg. most vetik a paradicsom és a paprika magvát, a sarjadó növényeket azután szén- és biofűtéses hollandi-ágyakban nevelik tovább. a kis növények 2400 melegágyi ablak alatt fejlődnek a kiültetésig, amikor csaknem 400 holdnyi területen kerülnek állandó helyükre a palánták. a palántarevelés el 8-14 nappal korábban tudják majd piacra szállítani a termést, és már május végén, június elején nagytömegű zöldséget adhatnak az ipari lakosságnak. a gazdaságokban gépesítették a kertészeti munkákat. géppel ültetik el a palántákat, géppel végzik a növényápolást, sőt egyik-másik növényfélésénél a szedést is. a költségeket etzel mintegy 30-40 százalékra csökkentik, a két gazdaságból az idén 600 vagon zöldségfélét szállítanak a borsodi iparvidékre. /mti/

bb. 14. építőnapokat rendeznek komárom megye termelőszövetkezeti községeiben - szerződéseket köt a tűzép a családi ház építők munkájának megkönnyítésére

vid te szb ki

1961. február 15.

hasznos kezdeményezést valósít meg a tatabányai tűzép a családi ház építők segítésére. szerződést köt velük, amelyben vállalja, hogy kellő időben, folyamatosan rendelkezésre bocsátja az építőanyagokat. sok fáradságtól, utazástól mentesülnek ezzel a lakásépítők. eddig ugyanis gyakran egyik tűzép-től a másikhoz utaztak és nem egyszer még budapestről is kénytelenek voltak anyagot hozni. a szerződésck alapján a tűzép jóelőre tudomást szerez arról, mire van szükség és ennek megfelelően megrendeli az anyagokat. a tanácsal közösen rendezett építési napokon írják alá a szerződést. ilyenkor szakemberek közreműködésével tanácsokat adnak a lakásépítőknek, hogy népszerűsítsék a falvakban még kevésbé ismert új építőanyagokat, mint például az olcsó és jó üregestéglát, vagy a műanyagajtókat. bajon, dunalmáson és nagyigmádon már megtartották az építési napokat. egy hét kezdte meg a tűzép az ujszerű akciót és már harmincan kötöttek szerződést egymillió forint értékű építőanyagra. most első sorban a tatabányai termelőszövetkezeti községeit keresik fel, mert itt a zárószámadási közgyűlések után sokan akarnak házat építeni. /mti/

9.35.

KL

bb 15. százezer méter kutatófurást végeznek az idén a zalai olajkutatók

vid te szb szf

1961. február 15.

a dunántúli olajkutatás központja ebben az évben is nagylengyel környéke, de a zalai olajkutatók folytatják a nagykanizsa környéki gázlelőhelyek feltárását is. az idén a kis-alföldön is megkezdik a kutatást. ikervár és vasvár környékén végeznek ugynevezett felderítő furásokat. minden eddiginél nagyobb arányú lesz az 1961. évi kutatómunka, hogy újabb lelőhelyekkel gyarapítsák az ország szénhidrogénkészletét. összesen százezer méter kutatófurást végeznek el a dunántúlon.

gyorsítják a kutatást turbinákra szerelt görgősfurók. a turbinás furás az eddigi tapasztalatok szerint biztonságosabb és jóval gyorsabb a hagyományos forgató rendszerű furásnál: turbinával egyharmadára csökken egy-egy kutatófurási ideje. a múlt évben huszonnégyezer, az idén pedig már harmincöt ezer métert fúrnak turbinával. a dunántúli kőolajfurási üzem nagykanizsai telepén turbinajavitó műhelyt rendeztek be./mti/

--

bb 16. háromszáz zalai csoport a ságvári endre kulturális versenyen

vid ke/ szb sr

1961. február 15.

ez évben hatodszor rendezik meg zala megyében a ságvári endre kulturális versenyeket. az idei seregszemle sokban különbözik az eddigiektől. nemcsak a kulturális csoportok, tehát a színjátékosok, énekkarok és táncosok, hanem az irodalmi szakkörök, a fiatal népművészek, a faragók és kerámikusok, a himzés és szőttés készítő fiatalok is részt vesznek a versenyeken. a helyi bemutatókat március 20-ig, a városi és járási bemutatókat április 24-ig tartják meg, majd április végén és május elején kerül sor a megyei bemutatókra. a megyei táncfesztivált zalaszentgróton, a dalos-találkozót pedig nagykanizsán rendezik meg.

az idei versenyen a múlt évinél jóval több csoport és számszerint is több fiatal vesz részt. a megyei kizs-bizottság számításai szerint 300 kulturális csoport részvételével rendezik meg a versenyeket, ami százal több a tavalyinál. jelentős fejlődés az is, hogy a résztvevő csoportok zöme falusi. a háromszázból kétszázharminc a községekből kerül ki. résztvesznek a versenyeken a megye nemzetiségi községeinek műkedvelő csoportjai is. /mti/

--

bb 23. gyorsabban peregnek az orsók a lőrinci fonóban kin tapaszlatokat hasznosításával ebben az évben hat százalékkal növelik a termelést

i sz/gg szb ki

1961. február 15.

a textilgyárakban általában „fonal-éhség” van, ami azt jelenti, hogy a szövődék több fonal feldolgozásra képesek, mint amennyit a fonódák től kapnak. ezért a pamutiparban a verseny fő céljává jelölték meg a fonódák termelési terveinek teljesítését. a gépi berendezések teljesítőképességének fokozásával erre törekszene a lőrinci fonó dolgozói is. amikor a tavalyi kinában járt könnyűipari küldöttség hazatérve elmondotta, hogy a kínai textilgyárakban magasabb fordulatszámúak működnek a hazaihoz azonos rendszerű fonógépek, a gyár szakemberei rögtön kutatni kezdték, hogyan pereghetnének az orsók gyorsabban nálunk is.

műszakilag jól megalapozott programot dolgoztak ki, amely szerint hét fokozatban növelik a gépek fordulatszámát, s ezzel csaknem megkétszerezik majd a termelést. fél évvel ezelőtt láttak ehhez a munkához, s már 37 gépen - a gépparknak több mint a felén - 8.700-ról 9.500-ra emelték a percnkénti fordulatszámot, most pedig már arra készülnek, hogy április elején 12 gépen a harmadik fokozatot, a 12.000-es fordulatszámot is bevezetik. az ellenőrzések azt igazolják, hogy a gyorsabban peregő orsók nem romlott a fonal minősége, sőt, míg az év elején másokon nem tudták betartani a szigorú követelményeket, a gyorsított gépeken ez sikerült.

az ugynevezett gépgyorsításokkal a lőrinci fonó dolgozói munkaversenyváltásuknak megfelelően már az idén 6 százalékkal teljesíthetik terveiket, s csaknem ennyivel, 5,7 százalékkal tudszármazhatják a termelési mennyiségi előirányzatot. ez azt jelenti, hogy 400 tonna fonallal többet küldhetnek a szövődéknek.

a gyár vezetői gondoskodtak arról is, hogy ezek a műszaki intézkedések a fonónők számára ne jelentsem intenzitás-növelést, a munkaerő nagyobb igénybevételét. eddig a géptisztítás a fonónők dolga volt, most azonban mentesítik őket az alól és egy-egy gépcsoportnál külön segédmunkás végzi majd ezt a munkát. /mti/

--

n

mti belföldi hírek

14. kiadás 1961. február 15. 3 óra 7 perc

többszáz új szövetkezeti gazda látott munkához a nógrádi béke termelőszövetkezetben

vid ká/j vm 1961. február 15.

egy hete tartotta zárószámadó közgyűlését nógrád község termelőszövetkezte. ezen az eseményen 38 szövetkezeti gazda munkájáról adtak számot, de a beszámolót már a 400 új szövetkezeti paraszt is meghallgatta, a közös gazdaság ugyanis több mint tizszeresére növekedett, földterülete 200 holdról 2000-re gyarapodott, az új belépők máris bekapcsolódtak a közös munkába, közreműködésükkel készült a szövetkezet idei terve is, ebben a belterjes gazdálkodás játssza a legnagyobb szerepet, a 10 holdas kertészetet 30 holdasra növelik, málnát, fekete ribizsét telepítenek, s több tízezer forint értékű beruházással alapozzák meg a nagyüzemi állattenyésztést, az építkezésekhez kevés állami hitelt kívánnak igénybevenni, hiszen a termelőszövetkezet ordoje és kőbányája elegendő építőanyagot biztosít a 250 férőhelyes süldőszálláshoz, az 50 férőhelyes növendékmarha-istállóhoz és a 15.000 baromfi elhelyezésére alkalmas csibenyelő-talaphoz, állami hitelt csak a 120 férőhelyes sertéshizlalda építéséhez kérik, a béke tsz egyébként már az első szerződéseket is megkötötte: az év első negyedében 46 hizottsertést, 7 hizottmarhát és 4 tenyésztőszőrt ad át a kereskedelmi vállalatoknak./mti/

bb 18. testvéri segítség a gyengébbnek: a makói üttörő tsz patronálása hatására 10 forinttal melegebb a munkaegység értéke ujszentivánon

vid ká/j vm mi 1961. február 15.

a minisztérium vörösi vándorzászlaját őrző makói üttörő termelőszövetkezet egy éve patronálja a gyengébbnek gazdálkodó ujszentiváni új élet tsz.-t, a makóiak részéről az első segítség az volt, hogy a munkaszervezésben legjáratosabb brigádvezetőjüket, siket antalt átengedték az új szentivániaknak, ahol a szövetkezet elnökevé választották, az új elnök a makói üttörő tsz vezetőinek támogatásával alakította ki a megfelelő munkaszervezetet és a helyes gazdálkodási formát, ha szükség volt rá, a makóiak vetőmaggal, szállítászközökkel, gépekkel is segítettek az új élet tsz.-t, a patronálás rövid egy évtized alatt eredményesnek bizonyult, sikerült felszámolni a munkaegység-higiénét, s amíg két évvel ezelőtt fél ezer hold megmunkálására 30.000 munkaegységet fordítottak, addig az elmúlt évben a négyeszeresére növekedett területen mindössze 44.000 munkaegységet használtak fel.

/folyt.köv./

10.40.

mti belföldi hírek

15. kiadás 1961. február 15. 3 óra 7 perc

/oo 18. testvéri segítség.....1.folyt./vm

a főbb terményekből, mint a vöröshagyma, buza, olajfen, az aszály ellenére jóval túlteljesítették a tervezett hozamokat, s bár az elmúlt év az 50-esnél kedvezőtlenebb volt, mégis 10 forinttal többet ér minden munkaegység az ujszentiváni termelőszövetkezetben./mti/

bb 20. anyagmegtakarítás új öntőruddal a sztálinvárosi acélműben

vid te vm ki 1961. február 15.

a sztálinvárosi martin acélmű öntőcsarnokában hatalmas, 135 tonna ürtartalmu üstökből öntik a folyékony acélt a kokillákba, az üstök alján levő kagylónyílást eddig tömör acélruddal nyitották, ez a folyékony acélban sokszor meggörbült és a dugó nem zárta a kagylónyílást, ilyenkor, az ugynevezett záratlan öntésnél, nemcsak baleseti veszély áll fenn, de kisebb mennyiségű acél is elfollik és a következő öntésnél könnyen keletkezik selejt, egy ilyen öntött acélrudat eddig csak egy alkalommal, egyetlen adag acél öntéséhez tudtak felhasználni.

külföldi tapasztalatok alapján az acélmű két szakembere, dolgos lászló és fedor sándor olyan újítást dolgozott ki, hogy az öntött rudat csőrúddal helyettesítik, a csőrúdat viszont sürtett levegővel hűtik, az első negyvenkét öntésnél a hűtött acélcsőves dugónyitás és zárás jól bevált, egyetlen záratlan öntés sem keletkezett és a csőrúd élettartama tíz-tízöttszöröse a tömör acélrudénak, a kísérleteket folytatják, remélik, hogy a hűtött-csőves öntőrud alkalmazásával tovább csökkentik a záratlan öntések egyébként is alacsony számát, az újítás bevezetésével évente körülbelül háromszáz tonna acélrud megtakarítására számítanak./mti/

10.47.

M

16. kiadás

1961. február 15.

11 óra 10 perc

bb 21. százötven borsod megyei községben negyedmillió baromfi felnevelését vállalták a parasztasszonyok

vid ká/j szb ká

1961. február 15.

Borsod megyében az utóbbi években visszaesett a baromfi-tenyésztés, mert sem a termelőszövetkezetek, sem az egyéni dolgozó parasztok nem használták ki a lehetőségeket. Ez éreztette hatását az iparvidék ellátásában is, helyenként kúpecok használtak ki a hiányt és drága pénzért árulták az aprójószágot. Ez a helyzet indította a borsod megyei nőtanácsot arra, hogy a termelőszövetkezetekben dolgozó parasztasszonyokat kérjék fel a baromfi-tenyésztés fejlesztésére, az elképzelést tették követték: a megyei nőtanács vezetői és az aktivisták egymás után keresték fel a járási és községi nőtanácsokat, majd az asszonyokkal együtt tárgyalták meg a teendőket. A kezdeményezés széles visszhangra talált, borsod megye több mint 150 községében csaknem negyedmillió aprójószág felnevelésére vállalkoztak a háztájiban a termelőszövetkezeti asszonyok. Göncruszka községben 300 szövetkezeti asszony egyenként 5-5 kilogramm baromfi átadására tett ígéretet, Zalkodon minden asszony egy-egy kottósalja csirkét nevelt fel, hernádnémetiben a csibéken kívül 2000 gyöngyöst és 2000 pulykát tartanak a háztájiban, Tiszadorognán 500 liba és 600 kacsa felnevelésére vállalkoztak a parasztasszonyok. Az asszonyok ötletességét bizonyítja, hogy a növekvő állomány elhelyezésére nem kell külön baromfiótlakat építeni, a ház melletti istállókat használják fel erre a célra. ahol szükséges, házilag alakítják át az épületeket, a baromfi-neveléssel elsősorban a család idősebb asszonyai foglalkoznak, vagy azok a sokgyermekes anyák, akiknek kevesebb idejük lenne a mező munkára. /mti/

bb 25. kitűnően sikerült az uránia csillagvizsgálóban a napfogyatkozás tudományos vizsgálata: sokszáz fénykép felvételt, filmeket, fényerősségmérést végeztek - megkezdődött az előzetes kiértékelés 10-15 napot vesz igénybe a feldolgozás

ö hbj-tz-vid vm vg

1961. február 15.

Kedvezett a szerencse a csillagászoknak: február 15-én, a napfogyatkozás napján derült volt az ég a főváros felett. az uránia csillagvizsgálóban a tudományos munkatársak, amatőr csillagászok, filmesek és fotósok fél nyolc óra tájban elfoglalták helyüket a készülékek mellett.

/folyt.köv./

10.58.

17. kiadás

1961. február 15.

11 óra 10 perc

/bb 25. kitűnően.....1. folyt./vr

öt távcső szolgált a vizuális megfigyelésre, illetve távcsőn keresztül történő fényképezésre. az első feladat az volt, hogy megállapítsák: mikor kezd - látszólagosan - a hold takarni a napkorongot, az időadatokból ugyanis következtetni lehet a hold mozgásainak esetleges szabálytalanságára. a fénymérők ugyancsak adatokat igyekeztek kapni: hogyan csökken a fényesség, ebből ugyanis a nap szerkezetére lehet következtetéseket levonni. hét óra 42 perckor az uránia csillagvizsgálóban működni kezdett a „fotó-géppuska”, körülbelül 550 felvételt készített arról a pillanatról, amikor a hold először érinti a napkorongot, amit csillagász nyelven kontaktusnak hívnak. a fogyatkozás kezdetén az időpontját sikerült pontosan rögzíteni. a fénymérés az első időszakban pontosan mutatta a fénycsökkenést, 8 óra 15 perc körül azonban magassintű jégkristályfelhő húzódott az égboltra, így a fénymérés- lehetőség csökkent, szerencsére a maximumra, tehát arra az időre, amikor leginkább eltakarja a napkorongot a hold, ismét javult az idő. a maximum idején a sorozatfelvétellel körülbelül 300 filmet készítettek, ebben az időben természetesen a fotósok is igen szép számmal készítették felvételeiket. a napfogyatkozást követően az uránia csillagvizsgáló intézet tudományos munkatársai elmondták, hogy a megfigyeléseket sikerült program szerint végrehajtani. többszáz felvételt készítettek, filmeket, s a különböző egyéb mérések is jól sikerültek. az előzetes kiértékelés még szorosan elkezdődik, természetesen a tudományos vizsgálatok eredményeiről egyelőre még nem lehet számot adni. a végleges adatok minden valószínűség szerint 10-15 napon belül készülnek el.

az uránia csillagvizsgáló munkásságát és a napfogyatkozás idején végzett mérések jelentőségét róka gedeon csillagász, a tit csillagászati szakosztályának vezetője a következőkben foglalta össze:

- a méréseket, a megfigyeléseket szerény lehetőségek között végeztük, de az előjelük azt mutatják, eredményesen. itt az urániában megfigyelték azt az időpontot, amikor a hold látszólag először érinti a napkorongot, s elkezdődik a napfogyatkozás. figyelték tehát azt a jelenséget, amit a csillagászok első kontaktusnak hívnak. a napfogyatkozás előrejelzése néhány évtizeddel ezelőtt még 15-17 másodperces hibával történt, most körülbelül fél másodperc pontossággal tudjuk előre megmondani a kezdetet. mégis még mindig szükséges, hogy figyeljük a számított és a valóságos kezdet bekövetkezését, ezkből a hold mozgására vonatkozó számítások finomítását érhetjük el.

/folyt.köv./

11.07.

/bb 25. kitűzően... 2. folyt./vm

a napfogyatkozás idején a fényerősség csökkenését is regisztráltuk. ez abból a szempontból érdekes, hogy a fogyatkozással egyenlő értékben csökken-e a megvilágítás. ezekből az adatokból a napfotószerűen / felszínére / lehet következtetéseket levonni. igyekezünk a fogyatkozás idején a nagyközönséget is tájékoztatni, előadások hangzóttak el, és bemutattuk a „nap lángjai,” című francia filmet.

a napfogyatkozás a nagyközönséget is rendkívüli módon érdekelte, városszerte kompozott levegen át figyelték az égi jelenséget.

az országos meteorológiai intézet pestiőrinci obszervatóriumában is már korán reggel megkezdődött a munka. különleges, hazai gyártmányú készülékük rádióimpulzusokkal „bombázták,” az ionoszférát. másodpercenként 50 - egyenként tízezer másodperces tartamú, - impulzust bocsátottak fel függőleges irányban, mégpedig minden sorozatban 300 méterrel 15 méterig fokozatosan csökkent hullámhosszon. ugyanaz a berendezés egyúttal azt is észlelte, hogy az ionoszféráról a felküldött jelek közül melyik verődik vissza és mennyi idővel a felbocsátás után érte újra a föld felszínére.

az ionoszféra egyes rétegeiben ugyanis különböző sűrűségben vannak az ionizált részecskék. a napsugárzás gyengülésétől, illetve erősödésétől függően változik az ionizáció foka, az ionok sűrűsége, s a legdensőbb rétegeknek a földtől számított magassága is. a különböző sűrűségű rétegek viszont csak meghatározott hullámhosszu rádiójeleket vernek vissza, illetve bocsátanak keresztül. a rádiójeleket felküldésével tehát pontosan meg lehet állapítani a visszaverő réteg magasságát a felbocsátás és a visszaverés között eltelt időből, sűrűségét pedig a visszavert impulzusok hullámhosszából.

a készülék rögzítette az óránként felküldött 180.000 jelzés „sorsát,” az óriási adathalmaz feldolgozása még hosszadalmas munkát igényel, a berendezés azonban kifogástalanul működött és a feljegyzett adatokból pontosan ki lehet majd számítani, milyen változások mentek végbe az ionoszférában a napfogyatkozás idején.

/folyt.köv./

11.15.

bb 25. /kitűzően ... 3. folyt./- szb

mérték pestiőrincen a levegő nedvességtartalmának alakulását és a nappól érkező fény erősségének változását is. az utóbbit részint fotocellás berendezésekkel, részint a megfelelő műszerekben a napsugarak hatására keletkező hőmérséklet változás alapján megfigyelték, hogyan alakul a hőmérséklet a föld felszínén. a napfogyatkozás kezdetén a hőmérséklet mínusz 1.5 fok volt. amikor aztán a hold kezdte el takarni a napot, megkezdődött a küzdelem a nappól egyre kisebb mértékben jövő sárga fény és az égbolt kék fénye között. a nap energiája egy darabig sikerrel bírta a versenyt, bár a megvilágítás mindinkább gyöngült és egyidejűleg a kék-szürkés szín felé tolódott el, a hőmérséklet lassan mégis emelkedett és körülbelül fél óra alatt a mínusz 0.3 fokos értéket érte el. ezután azonban átmenetileg győzött a hold: egyre hűlt a levegő és a legnagyobb takarásnál a hőmérők már csak mínusz 1.5 fokot mutattak. ezután újra egyre nőtt a nappól látható felület és ennek megfelelően fokozódott a hőmérséklet is.

a magyar távirati iroda munkatársa érdeklődött az állatkertnél és a madártani intézetnél is, hogyan viselkedtek a ritka természeti ritkaság idején budapesten az állatok.

az állatkert lakói egyáltalán nem reagáltak a napfogyatkozásra. viselkedésük, magatartásuk pontosan olyan volt, mint máskor: mintha észre sem vették volna, hogy valami különös esemény történt. a ketrecekben élő állatokat - amint anghi csaba professzor, az állatkert tudományos igazgatója elmondotta, - annyira megdöbbentették már a természetellenes körülmények, amelyek között élnek, a járművek zaja, az embertömegek állandó jelenléte, a mesterséges világítás és hőmérsékletszabályozás, stb., hogy már semmi sem tűpi meg őket. a rabságban tartott állatok viselkedése azonban nem zárja ki azt a feltételezést, hogy a vadon élő, szabad állatokat ez a napfogyatkozás is megzavarhatta.

a fővárosban és környékén a madarak sem mutattak semmilyen megdöbbentést. mindössze annyit sikerült megfigyelni, hogy a bubospacsirták, amelyek a napfogyatkozás kezdetén még vidáman énekeltek, a kulmináció idején mintha elvesztették volna hangjukat: elnémultak. amint azonban a hold lassan elvonult a nap elől, nekik is visszajött a kedvük, és tovább folytatták félbeszakadt éneküket. /folyt.köv./

11.20.

mti belföldi hírek

20. kiadás

1961. február 15.

14 óra 45 perc

bb 26. mérsékelték a savanyukáposzta árát

i n.j./j szb ká.

1961. február 15.

a nagyvásártelepre szerdán reggel 12 vagon és 16 tehergépkocsi áru érkezett, a vagonszállítmányok így oszlottak meg: 6 vagon vöröshagyma, 3 vagon tojás és 3 vagon narancs, a tehergépkocsik vágotbaromfit és különféle zöldséget hoztak fel.

az állami ételmiszerboltokban eddig az elsőosztályú savanyukáposztát kilónként 3.20 forintért árusították, szerdától kezdődően 40 fillérrel olcsóbban adják, vagyis kilónként 2.80 forintért, a másodosztályút 2.50 forintért hozzák forgalomba, megjelent a piacon a metélőhagyma, ára cserepenként 6.50 forint. /mti/

bb 25. /kitűnően... 4. folyt./ - szb

nemzetközi megfigyelésekhez kapcsolódó ionoszféra vizsgálatokat végeztek a napfogyatkozás idején szegeden

az országos meteorológiai intézet rádióvevő állomást telepített a szegedi tudományegyetem éghajlattani intézetének obszervatóriumába, hogy a szerdai napfogyatkozás idején és a következő időszakban vizsgálhassa a földünket övező ionoszférát, a vizsgálatokról dr. flórián endre, az országos meteorológiai intézet osztályvezetője a következőket mondotta az mti munkatársának:

- berendezéseinket azért telepítettük szegedre, mert az ország déli részének ezen a pontján várhattuk a legerősebb napfogyatkozást. valóban, megfelelő megfigyeléseket végezhattünk az alacsony ionoszférában, ezek a rétegek, mint ismeretes, földünkötől 80-100 kilométerre helyezkednek el és magasságukat a napsugárzás erősségétől függően változtatják. /folyt.köv./

12.35.

mti

mti belföldi hírek

21. kiadás

1961. február 15.

14 óra 45 perc

bb 25. /kitűnően... 5. folyt./ - szb

az alacsony ionoszféra éjszaka majdnem teljesen eltűnik. Lényegében napfelkeltekor keletkezik, amikor a napsugárzás erősödik, az ionoszféra fokozatosan lejjebb ereszkedik, délelőttben van legközelebb földünkhöz, majd fokozatosan ismét emelkedik, e rétegek elhelyezkedése befolyásolja a rádiózást is, ugyanis a hosszú rádióhullámok nemcsak a föld felületén terjednek, hanem az ionoszféra is visszaveri azokat, ezért ha ezek a rétegek alacsonyabban vannak, erősebben hallhatók a rádióállomások, az elmúlt napokban végzett méréseink is megmutatták, hogy a rádióhullámok ténerőssége követi a napvonalát a földön, így például az általunk regisztrált állomások közül először kijev és brassó, majd budapest, végül a franciaországi allouis adók mutatták a napfelkeltét, ez abban nyilvánult meg, hogy az adóállomások ténerőssége hirtelen csökkent, erősen elhaltak, a nap emelkedésével az állomások ismét erősebben szóltak.

- a napfogyatkozás idején az ionoszféra alakulása Lényegében rövid éjszakát jelzett, mivel az elsötétedés idején az ionoszféra magasabbra emelkedett, a rádióhullámok hosszabb úton jutottak el hozzánk, az elsötétedés azonban most nyugatról keletre vonult, ezért először allouis csendesedett el, majd budapest és csak azután brassó meg kijev.

- vizsgálatainkat elsősorban azért végeztük napfogyatkozás idején, hogy figyeljük, érkezik-e hozzánk ionizáló sugárzás a napot körülvevő izzó gáztömegekből is, vagy sem. összehasonlító adatok gyűjtésére szegeden még két hónapig folytatjuk megfigyelő méréseinket, hasonló méréseket jelenteg a baráti szocialista országokban: a német demokratikus köztársaságban, csehszlovákiában, bulgáriában és románában is végeznek, az adatokat kölcsönösen egyeztetjük és így vonunk majd le következtetéseket a földünket övező alacsony ionoszféráról, - fejezte be nyilatkozatát dr. flórián endre.

Lefényképezték a napfogyatkozást a szombathelyi és miskolci csillagászok

a szombathelyi gotthard jeno asztrofizikai obszervatóriumában is nagy felkészültséggel figyelték a napfogyatkozást, a látási viszonyok nem a legkedvezőbbek voltak, a szélcsendben erősen szennyezett, párás volt a levegő a város felett, mégis sikerült a ritka jelenséget különböző fázisokban huszszor lefényképezni, mérték a nap integrális fényének a változását is, egy műszerkomplexum az ionoszférának ténerősségének növekedését, majd a napfogyatkozás utáni fokozatos csökkenését rögzítette. /folyt.köv./

12.55.

N

mti belső hírek

22. kiadás

1961. február 15.

14 óra 50 perc

bb 25. /kitűzően... 6. folyt./- szb

szombathelyen 95 százalékos fogyatkozás volt a legnagyobb, 8.48 óra-kor.

a szombathelyi obszervatóriumban van az ország második legnagyobb távcsöve, megfelelő védőberendezés közbeiktatásával körülbelül kétszázszor figyeltek a távcsövön át a ritka természeti tűneményt, az utcákon, az ablakokban rengeteg érdeklődő volt szemtanuja a napfogyatkozásnak.

miskolcon a tudományos ismeretterjesztő társulat uránia bemutató csillagvizsgálójában a csillagászati szakkör tagjai figyeltek a napfogyatkozást. a csillagvizsgáló távcsövére szerelt vetítógéppel, milliméter beosztású papírlapra a nap kivetített képét rajzolták. a fogyatkozás ideje alatt husz ilyen rajzot készítettek. készítette, ezenkívül fényképezőgéppel 14 felvételen örökítették meg a napfogyatkozás egyes szakaszait.

erős lehűlés, sűrű köd követte a napfogyatkozást zalaegerszeg környékén

zalaegerszegen és környékén szerdán reggel néhány perccel 8 óra után bukkant elő a nap a felhők közül. a fogyatkozást kormozott üveggel a kezükben rengetegen nézték végig, az emberek meglepetést tapasztaltak, hogy amikor a napfogyatkozás maximumához érkezett, erős lehűlés, sűrű köd, estésbe hajló szürkület keletkezett a városban és környékén. zalaegerszeg utcáin a köd miatt szinte megbénult a gépkocsiforgalom. amikor 9 óra után a „nap-kifli”, növekedni kezdett, a köd lassan felszakadozott.

mint pécsről jelentették, a misina tetői meteorológiai megfigyelő állomás szerdán délelőtt a szokottnál sűrűbben végezte sugárzás- és hullámhossz méréseit, megállapították, hogy a napfogyatkozás időszakában egy celsius fokkal csökkent a hőmérséklet a mecsken.

/folyt.köv./

13.05.

mti belső hírek

23. kiadás

1961. február 15.

14 óra 50 perc

bb 25. /kitűzően... 7. folyt./- szb

győrött sok érdeklődő gyűlt össze szerdán reggel a józsef attila művelődési otthon tetőteraszán, ahol a wilhelm pieck vagon- és gépgyár csillagászati szakkörének tagjai beállították harminc centiméter átmérőjű tükrös távcsöveket. a napfogyatkozást azonban nem figyelhették meg, mert sűrű felhőréteg takarta el az eget. a győri meteorológiai állomás megállapítása szerint az összefüggő felhőtakaró dunántul nagyrészt kiterjedt. a sötétedés időtartama alatt a hőmérséklet győrött plusz 2 fokról mínusz 2 fokra esett, majd utána rohamosan 2 fokkal emelkedett.

napfogyatkozásakor dért lepte a bajai obszervatórium udvarát, a tyukok és a galambok elültek, befejeztével a kakasok kukorékolni kezdtek

bajai csillagvizsgáló intézet tudományos munkatársai kitűző látási viszonyok között vizsgálták a napfogyatkozást. borbás mihály, az intézet vezetője elmondotta, nyolcvan fényképfelvételt készítettek. az ndk kühlungsborni ionoszféra kutató obszervatóriumával együttműködve eredményes méréseket végeztek a föld mágnességi erejének változásáról, amit filmen is sikerült rögzíteniük. ill. mártón, az intézet tudományos munkatársa elmondotta, hogy a hold-korongnak a nappal való találkozásából fontos adatokat szereztek a hold mozgására vonatkozóan, amit pontosan ma sem ismerünk. az asztrográfhoz kapcsolódó kronográf másodpernyi pontosságú időmérést tett lehetővé. eszerint baján a napfogyatkozás 7 óra 40 perc 40.8 másodperckor kezdődött és 10 óra 02 perc 10.1 másodperckor ért véget. mérték a hőmérséklet csökkenését is. mint érdekességet mondotta el ill. mártón, hogy a napfogyatkozás ideje alatt az obszervatórium udvarát dért lepte el, a tyukok és a galambok elültek, a napfogyatkozás végén pedig a kakasok kukorékolni kezdtek.

egerben a pedagógiai főiskolán közvetlen és távcsöves fényképezéssel felvételeket készítettek a nap-korong alakulásának különböző fázisairól.

kecskeméten a duna-tiszaközi meteorológiai obszervatórium szinoptikus részlege a nap sugárzási energiáját vizsgálta, nyolc óra 51 perckor az intézet sugárzásmérő műszere csaknem éjszakai színű grafikont rajzolt. /mti/

Mk

N

mti b e l f ö l d i h i r e k

24. kiadás 1961. február 15. 16 óra 05 perc

bb 27. a mezőgazdasági szabadegyetem második előadása alkalmából szakkönyv kiállítás nyílt szolnokon

vid ká/j szb ká 1961. február 15.

a magyar agrártudományi egyesület szolnok megyei szervezete és a tit agrártudományi szakosztálya szerdán rendezte meg a mezőgazdasági szabadegyetem második előadását szolnokon. mintegy 150 termelőszövetkezeti, gépállomási és állami gazdasági szakember hallgatta meg dr. gergely istvánnak, a közép-tiszai állami gazdaság főagronómusának előadást a növénytermesztés és a növényvédelem legfontosabb feladatairól. sárközi péter, a mezőgazdasági kiadó főszerkesztője az idevonatkozó szakirodalomról tájékoztatta a hallgatókat, a tanácskozás színhelyén ez alkalommal mezőgazdasági szakkönyv-kiállítást és vásárt rendezett az állami könyvterjesztő vállalat, /mti/

bb 28. kertészeti szakmunkások vizsgája balatonbogláron

vid ká/j szb ká 1961. február 15.

az alsótekeresi, a badacsonyi, a balatonaligai és a balatonboglári állami gazdaságokban 3 évvel ezelőtt kezdődött meg a szőlő- és gyümölcsöstermesztő szakmunkások képzése, a 90 szakmunkás szerdán vizsgázott balatonbogláron. a vizsgázók között 20 asszony és leány volt. /mti/

bb 30. zárószámadó közgyűlés füzesabonyban - 80.000 forint a bocsí-család jövedelme

vid ká/j szb ká 1961. február 15.

heves megye egyik legnagyobb termelőszövetkezete, a 11 esztendőes füzesabonyi petőfi tsz is megtartotta zárószámadó közgyűlését. barta andrás termelőszövetkezeti elnök, heves megye országgyűlési képviselője sikerrel gazdag esztendőről számolhatott be. a közös gazdaság vagyona másfélmillió forinttal növekedett, jelentős beruházásokat hajtottak végre saját erőből, többek között 7000 állat befogadására alkalmas férőhelyet, három, egyenként 10 vagonos kukoricagórét, brigádszállást építettek, s 5 traktort vásároltak. a részesedéssel is elégedettek a szövetkezeti gazdák egy-egy munkaegységre 44 forint 45 fillért kaptak, bocsí jános, aki negyedmagával dolgozik a szövetkezetben, 80.000 forint jövedelemmel zárta az évet. /mti/

94511-439.181
63 7581 63 4 füzet : 30 - Ft
008
800
234-2374

mti b e l f ö l d i h i r e k

25. kiadás 1961. február 15. 16 óra 10 perc

bb 29. időjárásjelentés

tm vm 1961. február 15.

a meteorológiai intézet jelenti február 15-én, szerdán 13 órakor:

többhelyen köd

az európai időjárás helyzet az elmúlt 24 óra folyamán nem változott. szarazföldünk legnagyobb részén továbbra is az évszakhoz képest igen enyhe időjárás uralkodik, mínusz 10 fok alá még az éjszakai órákban is csak európa legkeletibb és legészakibb részein csökkent a hőmérséklet, hazánkban kedden a nyugati, délnyugati határszélén erősen felhős volt az idő és néhány helyen pár csepp eső is esett. az ország többi részén azonban csak gyengén volt felhős az ég, és általában 4-8, az északkeleti megyékben 8-10 óráig sütött a nap. a hőmérséklet napközben a nyugati határszélén és az ország keleti felében 4-7, máshol általában 8-11, síklóson 12 fokig emelkedett, ma hajnalban általában plusz 1, mínusz 3, a balatontól délre fekvő területen, a mátra környékén és a keleti határszélén helyenként mínusz 4-8 fokig hűlt le a levegő. összefüggő hóréteg már csak az északkeleti megyékben van egyes helyeken 1-4 centi vastagságban, ma reggel a dobogókőről 5, mátraházáról 20, a galyatetőről 25, a kékestetőről 28 centi hóvastagságot jelentettek. budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke 4.1 fok volt, a sokévi átlagnál 4.2 fokkal magasabb, ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 6 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 776 milliméter, alig változik.

várható időjárás csütörtök estig: kisebb felhőátvonulások, csapadék nélkül. többhelyen reggeli, délelőtti köd. mérsékelt délnyugati szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 3, plusz 1. legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 3-7 fok között. a duna vízállása ma reggel: 451 centiméter. /mti/

14.40.

Handwritten signatures and marks.

26. kiadás

1961. február 15.

18 óra 05 perc

bb. 31. a tavalyinál lényegesen több gép, minőségi vetőmag, gyomirtószer és műtrágya áll a mezőgazdaság rendelkezésére - a tavaszi mezőgazdasági munkák előkészítéséről tanácskoztak a medosz székházában

t cs/hné szb ká

1961. február 15.

a földművelésügyi minisztérium szerdán országos tanácskozássra hívta egybe a megyei tanácsok, a gépállomási igazgatóságok, továbbá az állami gazdaságok területi igazgatóságainak, valamint a medosz területi szerveinek vezető szakembereit, hogy megvitassák a tavaszi mezőgazdasági munkák előkészítését. a medosz székházában rendezett tanácskozáson megjelent hunya istván, a medosz elnöke. dobi ferenc, a medosz titkára nyitotta meg a tanácskozást.

dr. soós gábor, a földművelésügyi minisztérium növénytermesztési főigazgatóságának vezetője vitaindító előadásában elmondotta, hogy a mezőgazdaság bruttó termelési értékét a múlt évhez képest 7.9 százalékkal, s ezen belül a növénytermesztését 10.6 százalékkal kell növelni. fordítsanak az idén különös figyelmet a szakemberek a kenyérgabona termésátlagok növelésére, hogy a kisebb vetésterületet nagyobb termésátlagokkal ellensúlyozva, az előirányzatban szereplő egész gabonamennyiséget megtermelhessék. tovább kell növelni a területegységként nagyobb tápértékű adó takarmányfélét, elsősorban a kukorica vetésterületét. az állatállomány fehérje-ellátását a hüvelyes növények, valamint a pillangós takarmányok vetésterületének növelésével javítsák. szükséges, hogy az előző évekéhez képest jelentősen növeljék a napraforgó vetésterületét, javítsák a vetőmagtermelést.

a zöldségtermesztésben fő feladat, hogy az eddiginél jobban összehangolják az egyes zöldségfélék termésmennyiségét és termelési idejét a belföldi és exportigényekkel. a szőlő- és gyümölcs-termesztésnél törekedjenek a közös gazdálkodásba került szőlő- és gyümölcsültetvények termőképességének fenntartására, továbbá arra, hogy a növényvédelmi és ápolási munkákat időjében és az eddiginél szervezettebben végezzék el.

/folyt.köv./

15,40

27. kiadás

1961. február 15.

17 óra 55 perc

/bb 31. a tavalyinál lényegesen....1.folyt./vm

a növénytermesztés 1961 évi előirányzatai azt mutatják, hogy a növénytermesztés szerkezetét egyrészt a beltartalom-irányában kell továbbfejleszteni, másrészt növelni kell a termésátlagokat, a tervek teljesítése szempontjából kedvezően hat, hogy a tavaszi mezőgazdasági munkák megkezdéséig a mezőgazdaság szocialista átszervezése lényegében befejeződik: a szocialista mezőgazdasági üzemek az eddiginél nagyobb mértékben teszik lehetővé a népgazdasági tervekben megjelölt növénytermesztési szerkezet kialakítását és a terméshövel és legjobb módszereinek elterjesztését. kedvező továbbá, hogy az idei tervek elkészítésére az eddiginél több idő állt rendelkezésre, a tanácsai és a gépállomási vezető szakemberek most már elsősorban a termelőszövetkezetek gazdálkodásának továbbfejlesztésével kapcsolatos tervek kidolgozásán munkálkodnak. a termelőszövetkezetek vezetői az utóbbi években nagy tapasztalatokra tettek szert, s a korábbiakhoz képest mintegy ötszernél több szakember - mezőgazdász és könyvelő - segíti a termelőszövetkezetek gazdálkodását.

tovább növekedett az elmúlt egy év alatt a mezőgazdaság, és ezen belül a növénytermesztés anyagi ellátottsága: a múlt tavasz óta a traktorosok száma 30.450-ről 38.800-ra, a vetőgépeké 10.000-ról 15.600-ra emelkedett, műtrágyából 37.000 tonnával, minőségi vetőmagból pedig 430 vagonnal több áll rendelkezésre. az idén tovább javult a mezőgazdaság egyéb eszköz-és vegyszer-ellátása is. jellemző például, hogy az állami gazdaságok ez év tavaszán a kukorica vetésterületük mintegy 68 százaléka használnak szelektív gyomirtó szereket. a termésátlagok növelése szempontjából előnyös, hogy a hibridkukorica vetőmagot a tavalyi 60 százaléka helyett az idén a kukorica vetésterület 70.75 százaléka használja. a napraforgó vetésterület 40-45 százaléka nagy olajhozamu napraforgó vetőmagot adnak ki központi készletekből.

a tavaszi mezőgazdasági munkák szervezési kérdéseiről szólva soós gábor hangsúlyozta, hogy az állami gazdaságok és a termelőszövetkezetek ideai terveikben alapnak tekintik a népgazdasági igények kielégítését. a növénytermesztési szerződéses előirányzatait január 31-ig 90.4 százalékra teljesítették. külön felhívta a vidéki szakemberek figyelmét az előadó a köztes vetésű bab és a szegélyvetésű napraforgótermesztés kiterjesztésére. javasolta olyan módszerek bevezetését, amelyek az anyagi érdekeltség révén a köztes és szegélynövények vetésére serkentik a termelőszövetkezeti tagokat.

/folyt.köv./

15,50

28. kiadás

1961. február 15.

18 óra 15 perc

/bb 31. a tavalyinál lényegesen...2.folyt./vm

rendkívül fontos, hogy a tavaszi mezőgazdasági munkákat időben és szervezeten kezdjék meg. ennek előfeltétele, hogy a tavaszi munkákhoz szükséges erő-és munkagépeket kijavítsák, továbbá, hogy a kedvező időt a gépek minél teljesebb munkába állításával kihasználják. az eddigieknél nagyobb gondot kell fordítani a javítások minőségi ellenőrzésére. a traktorok és traktorvontatású gépek kijavítása mellett gondoskodjanak a szakemberek a termelőszövetkezet fontos eszközeinek kijavításáról is.

a tavaszi előkészületeknél fontos, hogy az állami gazdaságok, a termelőszövetkezetek és a gépállomások idejében kialakítsák és erősítsék meg munkaszervezetüket. a termelőszövetkezetek pontsák fel termelési tervüket brigádokra, mind az egyes növények termőterületét, mind pedig a brigádok által elérendő termésátlagokat illetően. ez lehetőséget ad arra, hogy a termelői szövetkezeti gazdák anyagilag közvetlenül érdekelve legyenek a termésátlagok növelésében.

a rendelkezésre álló gépek jó kihasználása érdekében már most szervezzék meg a traktorok kettős műszakját. a gépállomások téli alapfoku és továbbképző traktorstanfolyamain jelenleg körülbelül 1200 traktorost oktatnak, emellett azonban szükségesnek látszik, hogy újabb traktorhoz értő dolgozókat állítsanak munkába.

a tavaszi vetőmag-ellátás alapelve, hogy mind az állami gazdaságok, mind a termelőszövetkezetek maguk biztosítsák a szükséges vetőmagot. az állami vetőmag-akciók arra szolgálnak, hogy a kiváló fajtaértékű, jóminőségű vetőmagvak cseréje révén az állami gazdaságok és termelőszövetkezetek egységes, jó minőségű vetőmagot nyerjenek a továbbszaporításhoz, továbbá, hogy az elemi kárt szenvedett, illetve ujonnan alakult vagy nagymértékben megnövekedett termelőszövetkezetek kölcsön vetőmaghoz jussanak.

az őszi gabonavetések állapotáról elmondotta az előadó, hogy a hosszantartó csapadékos őszben a gabonák jól fejlődtek, s jobb állapotban kezdték a telet, mint az előző években. a jelentések és határszemlék alapján megállapítható, hogy az eddigiekben lényeges kárt nem szenvedtek az őszi gabonák. rendkívül fontos, hogy a szokásosnál nagyobb mértékű belvizektől minél gyorsabban megszabadítsák a gabonavetéseket.

/folyt.köv./
16,00

29. kiadás

1961. február 15.

18 óra — perc

/bb 31. a tavalyinál lényegesen...3.folyt./vm

már most fel kell készülni a vegyszeres gyomirtásra is. az előirányzat szerint ez évben több mint félmillió holdat szabadítanak meg a gyomoktól vegyszeres permetezéssel, illetve porozással. fontos, hogy a szakemberek gondosan kijelöljék azokat a táblákat, amelyek legnagyobb mértékben igénylik a vegyszeres gyomirtást. hasonlóan fontos, hogy a műtrágya felhasználásban is a leginkább rászorult növényeket, illetve táblákat jelöljék ki.

külön felhívta a szakemberek figyelmét az előadó a korábbi évekénél nagyobb növényszám alkalmazására, amely a tapasztalatok szerint a terméshozam-növelésnek egyik igen hatékony eszköze.

soós gábor végezetül az öntözésről és a növényvédelemről beszélt.

a vitaindító előadás után a központi szervek szakemberei és a vidéki küldöttek szólaltak fel./mti/

bb 36. az országos nyugdíjintézet, a MÁV nyugdíj hivatal és a kisipari szövetkezeti kölcsönös biztosító intézet közleménye a nyugdíjasok részére

mmi vm ki

1961. február 15.

nyugdíjasok egyes változó adatainak ellenőrzése szükségessé teszi, hogy időnként a nyugdíjat — meghatalmazás kizárásával — a posta közvetlenül a nyugdíjas kezéhez fizesse ki. ennek során a postás az adatok helyességét személyazonossági igazolványból vagy egyéb hatósági igazolásból ellenőrzi. ilyen ellenőrzésre az 1961. február végén kifizetésre kerülő nyugdíjaknál kerül sor. kívánatos tehát, hogy a nyugdíjas abban az időben, amikor nyugdíját kézbesíteni szokták, a megadott címen tartózkodjék.

annak a nyugdíjasnak, aki a kifizetés időpontjában gyógyintézetben vagy szociális otthonban van és címváltozását a nyugdíj-folyósító szervvel kellő időben közölni már nem tudja, a posta a nyugdíjat új tartózkodási helyére irányítja. az adatok egyeztetése után a gyógyintézet vagy a szociális otthon gondnoka is átveheti a címzettek számára kiutalt nyugellátást, amennyiben annak a nyugdíjas kezébe történő kifizetése akadályba ütközik. a nyugdíjasnak tehát sem a nyugdíjfolyósító szervnél, sem a kifizető postahivatalnál nem kell megjelenni nyugdíjának személyes felvétele céljából./mti/

16,00

mti belföldi hírek

30. kiadás 1961. február 15. 18 óra 20 perc

bb 33. az avas oldalán épül fel miskolc harmincötezer lakosu, uj városnegyede

vid szf/te szb szf 1961. február 15.

a tizenöt éves távlati lakásépítési terv idején új városrész alakul ki miskolcon, az avas oldalán. a domboldal beépítésére és a telepítendő tízezer lakás elhelyezésére az építésügyi minisztérium a miskolci városi tanáccsal együtt pályázatot írt ki.

a pályázaton 39 miskolci, budapest és már országrészbeli tervező-építész vett részt. a beküldött tervek elbírálása után az építőipari tudományos egyesület és a magyar építőművészek szövetsége kiállításal egybekötött nyilvános vitát rendezett a pályaművekről. a városi tanács nagyerőművet zsufozásig megtöltötték az építészeti szakemberek és az érdeklődő közönség. glódi andrás, a városi tanács közlekedési osztályának vezetője vázolta a pályázat jelentőségét, majd az építőművész szövetség részéről legány zoltán, a bírálóbizottság tagja ismertette a díjnyertes műveket. a harmincötezer lakosu új városrész 350 hektárnyi területen épül. kiemelte, hogy a díjazott művek alapján az ugynevezett „bokros”, beépítés látszik gazdaságosnak, három-, négy-szintes épületekkel.

az ismertetéshez számosan szóltak hozzá. többen megállapították, hogy a tervekben feltüntetett közlekedési utak kevésbé gazdaságosak, ezen változtatni kell. glódi andrás a városi tanács képviselőjeként bejelentette, hogy az elgondolások szerint az avasi új városrész építése a második öt éves terv idején megkezdődik. a hátralevő időt arra kell felhasználni, hogy a pályázati tervek alapján felmerült jó ötletek felhasználásával elkészüljön az általános rendezési terv, amely szerint a leggazdaságosabban lehet majd felépíteni miskolc új, reprezentatív városnegyedét. /mti/

bb 32. új kazánházat helyeztek üzembe a győri textilművekben

vid szf/te szb hfk 1961. február 15.

üzembek helyezették a hétmillió forintos beruházással épült új kazánházat a győri textilművekben. az új kazán 12 tonna gőzt termel óránként és bőven állítja energiával a fejlődő üzemet. lehetővé teszi a kikészítő üzemenész bővítését, megszünteti azt az állapotot, hogy a gyár termékeinek egy részét idegen üzemben kell kikészíttetni. /mti/

16,05

mti belföldi hírek

31. kiadás 1961. február 15. 18 óra 10 perc

bb 34. nyíregyházán megnyílt az ország első önkiszolgáló zöldség és gyümölcsboltja

vid szf/te szb szf 1961. február 15.

a szövetkezetek szabócs-szatmár megyei értékesítési központjának kezelésében szardán nyíregyházán megnyílt az ország első önkiszolgáló zöldség és gyümölcsboltja. a tágas, szép üzlethelyiségben a burgonyától kezdve a déligyümölcsig minden megtalálható. az izléselesen diszitett állványokon - az áruk jellegétől függően - negyed, fél, egy- és kétkilós csomagolásban, a súly és ár feltüntetésével vessző-, illetve műanyagkosarakba helyezik el az árukat. a kívánt árut mindenki saját maga emeli le a polcról. az árupótlás az állványok hátsó részéről történik, így vásárlás közben nem zavarják vele a vevőt.

az újrendszerű boltot már az első órákban sokan keresték fel. /mti/

bb 39. közös vezérlőteremből irányítják az ajkai régi és új erőművet

vid szf/te szb szf 1961. február 15.

az ajkai erőműben - ahol az 1. számú régi üzemépület mellett nemrég felépült az új, 2. számú erőműcsarnok - érdekes műszaki próbát fejeztek be sikerral. a tervező és kivitelező mérnökök még régebben elhatározták, hogy a költségek csökkentésére a két különálló erőművet közös központból irányítják. infézkedésükre a régi erőmű vezérlőtermét kibővítették, korszerűsítették és itt helyezték el az új erőmű gépeit irányító elektromos távvezérlő berendezéseket is. így a két erőművet közös villamos vezérlőteremből irányíthatják, ami a költségek csökkentésén kívül biztonságosabbá, egyenletesebbé teszi a munkát.

a korszerűen berendezett helyiségben csak három diszpécser tartózkodik, figyelni a két erőműből elektromos kábeleken érkező jelzéseket. ezekből megállapíthatják, hogy a régi erőműben elhelyezett három, illetve az új csarnokban jelenleg működő egy generátor és a hozzájuk tartozó nagyfeszültségű kapcsolóberendezés egyenletesen dolgozik-e. ha rendellenességet észlelnek, gombnyomással utasítást adhatnak a munkamenet megváltoztatására. a kapcsolótáblákra érkező „távjelentésekből”, pillanatok alatt kideríthetik azt is, hogy hol történt a hiba, s a karbantartó szakmunkások ryomban megkezdhetik a javítást. a jelzőszerekezetek üzembavar esetén pillanatok alatt riasztják a diszpécsereket.

az országban hasonló közös irányítással eddig még sehol sem kísérleteztek. /mti/

16,08

mti belföldi hírek

32. kiadás 1961. február 15. 18 óra²⁰ perc

33. kiadás 1961. február 15. 18 óra²⁰ perc

34. kiadás 1961. február 15. 18 óra²⁰ perc

35. kiadás 1961. február 15. 18 óra²⁰ perc

36. kiadás 1961. február 15. 18 óra²⁰ perc

37. kiadás 1961. február 15. 18 óra²⁰ perc

38. kiadás 1961. február 15. 18 óra²⁰ perc

16, 14

33. kiadás 1961. február 15. 18 óra 15 perc

34. kiadás 1961. február 15. 18 óra 15 perc

35. kiadás 1961. február 15. 18 óra 15 perc

36. kiadás 1961. február 15. 18 óra 15 perc

37. kiadás 1961. február 15. 18 óra 15 perc

38. kiadás 1961. február 15. 18 óra 15 perc

39. kiadás 1961. február 15. 18 óra 15 perc

40. kiadás 1961. február 15. 18 óra 15 perc

16, 20

mti belföldi hírek

34. kiadás 1961. február 15. 18 óra³⁵ perc

bb 40. felavatták a szőregi borpalackozó üzemet
vid sze-lm mi 1961. február 15.

szőregen szerdán délután ünnepélyesen felavatták a csongrádvidéki állami pincegazdaság új, modern borpalackozó üzemet, megkezdte működését a nagyteljesítményű csehszlovák gyártmányú automata töltőgépsor, amely óránként három ezer palackot tölt meg emberi beavatkozás nélkül.

a következő években valóságos borkombinát alakul ki szőregen. az idén megkezdik a palackozó üzem mellett egy kétezer hektoliteres borpince és kétmillió palackot befogadó tároló építését, később kerül sor a kádár- és asztalosüzem, valamint karbantartó műhelyek, garázsok építésére./mti/

bb 42. korszerűsítették a szombathelyi 200 éves gyógyszerintézetet
vid fm/ke-lm fm 1961. február 15.

1754-ben nyitotta meg gutten györgy patikusmester /szombathelyen a mostani köztársaság téren. a több mint 200 éves patika korszerűsítéséhez fogtak hozzá a múlt év tavaszán. a munkákat most fejezték be, s az átalakított gyógyszerintézetet szerdán adták át rendelkezésnek./mti/

bb 43. új magyar darabot mutat be a pécsi nemzeti színház
id nm-ke-lm fm 1961. február 15.

a pécsi nemzeti színház február 17-én bemutatja sándor iván ,, az n-34-es repülőgépárat,, című tragikus játékát. a darabot dobai vilmos rendezte, főbb szerepeket tomanek nándor, lakos dalma, koppány miktós, bánffy györgy és táncos tiber alakitja./mti/

16,55

mti belföldi hírek

35. kiadás 1961. február 15. 20 óra⁵⁰ perc

bb 41. ülést tartott a hazafias népfront vas megyei elnöksége
vid fm-lm fm 1961. február 15.

a hazafias népfront vas megyei elnöksége szerdán ülést tartott, szombathelyen dr. fodor henrik elnökségi tag beszámolt a népfrontbizottság által szervezett oktatás tapasztalatairól, a falusi olvasómozgalom és klubélet helyzetéről. elmondotta, hogy a népfrontbizottság a tanácsokkal közösen 35 ezüstkalászos tanfolyamot indított öt helyen létesítettek kihelyezett mezőgazdasági technikum osztályt, s a télen eddig 383 előadást tartottak a falusi lakosságnak. fejlődik az olvasómozgalom: a megye 283 könyvtárának 45.000 állandó olvasója van. a könyvtárakban mintegy 250.000 kötet áll rendelkezésre, s az elmúlt évben összesen 893.000 könyvet kölcsönöztek. rendkívül kedveltek a diavetítések is. tavaly 32.000 diafilm vetítés volt a megye falvaiban. az előadó az elnökséget a megyében működő 77 klub életéről is tájékoztatta.

a beszámolót követő vita után az elnökség tagjai elhatározták, hogy a jövőben még nagyobb segítséget adnak a mezőgazdasági szakoktatáshoz, a falusi olvasók számának növeléséhez, a klubok működéséhez./mti/

dbb. 46. ,,a halott lumumba erősebb az élónél,, - a kongói miniszterelnök levele budapestre

i ms/ke/gy/sr 1961. február 15.

philemon mikol o sarungi tanganyikai diák budapestben tanul és több afrikai társával az orvostudományi egyetem nap-hegy-téri diákotthonának lakója. az egész világot megrendítette a hír, hogy lumumbát meggyilkolták, s fájdalmasan érintette a diákotthon lakóit, köztük talán legérzékenyebben sarungit, akinek személyes ismerőse volt a nagy afrikai szabadsághős. a tanganyikai diákot, amikor felkereste dr. majercsik sándor, a magyar távirati iroda munkatársa és megkérte, hogy emlékezzék lumumbára, az afrikai diák, nehezen tudta palástolni mély meghatódottságát és szavait sokszor félbeszakította a zokogás.

- afrika nagy fiával 1958-ban kairóban ismerkedtem meg az afrikai népek szolidaritási mozgalomának nagygyűlésén. /folyt. köv./

17,45

mti belföldi hírek

36. kiadás

1961. február 15.

2 óra — perc

bb. 46. / a halott Lumumba.... 1. folyt./ gy

Amikor kongó a múlt év nyarán elnyerte függetlenségét és megszabadult a majdnem évszázados belga uralom alól, a budapesti tanuló afrikai diákok nevében L.A. Binagi közgazdasági egyetemi hallgatóval együtt levélben üdvözöltük a kongói miniszterelnököt, Lumumba erre a levélre október 27-én Leopoldvillében kelt levelében válaszolt. Sok fájó esemény zajlott addig le, de ő nem felejtette el, hogy budapesti tanuló afrikaiak gondoltak rá. Lakóháza akkor már katonasággal volt körülvéve, mozgási szabadságát korlátozták, szinte emberfeletti problémákkal viaskodott, mégis elküldött egy levelet, amely pár sorban megmutatja Lumumbát, az embert és élte küzdelmét. olvassa el.

„kedves testvérem!

1960 július 2-i levelének tartalma mélyen meghatott.

Köszönöm meleg jókívánságait és hangsúlyozom: jelen levelemmel is: nincs szó arról, hogy én, mint afrikai nacionalista vezető beszüntessem, vagy akárcsak lassítsam erőfeszítéseimet azon a téren, hogy valamennyi afrikai nép elérhesse teljes függetlenségét. Éppen ellenkezőleg, fokozni fogom ezeket az erőfeszítéseket, amennyire ez emberileg lehetséges.

Teljes mértékben egyetértek önnel, hogy dr. Nkrumah, nagyon kedves barátom és testvérem nyilatkozata, amelyben azt mondta, hogy egyetlen afrikai ország függetlensége egyáltalán nem jelenti egész Afrika felszabadulását az imperialista iga alól, a lényegét foglalja össze annak a harcnak, amelyet a fekete fajú népek megindítottak, hogy felszabaduljanak a gyarmati iga alól.

Biztosíthatom önt, hogy az imperialista és gyarmati rendszer ügynökeinek minden mesterkedésével a magam részéről a legkérlelhetőbb elszántságot és szilárdságot helyezem szembe, hogy kudarcra kárhoztassam az összecsküvéseket, valamint azokat a manővereket, amelyeknek célja, hogy visszaállítsák hazánkban azt a totális rendszert, amely ellen oly sokáig küzdöttünk.

Erőfeszítéseim célja ezenkívül, hogy hazámat arra az egyetlen údvösnek bizonyult útra vezessem, amely nem más, mint hogy megteremtjük az igazi kongói nemzetet, amelyből szánjzva van minden törzsi háború, testvérgyilkos harc, és büszkék lehessünk kedves hazánk, kongó egyesítéséért végrehajtott munkánkra.

/folyt. köv./

18,05

Se

C

mti belföldi hírek

37. kiadás

1961. február 15.

20

óra — perc

bb. 46. / a halott Lumumba.... 2. folyt./ gy

Szilárd meggyőződésem, hogy ha a fekete fajú népek egyszer megszabadulnak a gyarmati rendszer iga alól és megszállásától és megoldódnak belső problémáik, képesek lesznek elérni ugyanazt, sőt esetleg magasabb színvonalat, mint a világnak bármely más nemzete.

Levelére adott válaszómban nem akarok hitvallást adni, az a néhány sor, amelyet fentebb megírtam, legőszintébb meggyőződésem és érzéseimet fejezi ki.

Kedves testvérem, fogadja testvéri üdvözetemet és jókívánságaimat.

Patrice E. Lumumba
miniszterelnök.,,

a levél elolvasása után sarungi folytatta:

- a szörnyű gaztett mindenről erősebb bizonyíték Lumumba igazsága mellett: Afrika népei nem érezhetik magukat szabadoknak amíg egyetlen afrikai nép is elnyomásban selyődik. a „fekete belgák,, - csombe, Mobutu és cinkosai - kivették maguk ellen a fekete népek haragját. Ezek a népek nem nyugszanak, míg a gyilkosok el nem nyerik méltó büntetésüket és még nagyobb erővel folytatják harcukat minden afrikai nép függetlenségéért. az élő Lumumba, aki a kongói nép egységéért, igazi érdekiéért harcolt, nagy örömet jelent. de úgy érzem a halott még az élőnél is erősebb: fogalomma lett, zászló ez a név, amely Afrika népeink törekvését fejezi ki.

/mti/

...

bb. 45. négy megye termelősövetkezetek talajerőgazdálkodási ankétja nyiregyházán

vid ká/hné/gy/mi

1961. február 15.

a földművelésügyi minisztérium a szabolcs-szatmár megyei tanács és a szövetség talajerőgazdálkodási és növény védelmi ankétot rendezett nyiregyházán szabolcs, hajdu, szolnok és borsod megye termelősövetkezetei és állami gazdasági szakembereinek részvételével.

/folyt. köv./

Se

18,15

N

mti belföldi hírek

38. kiadás

1961. február 15.

21 óra 25 perc

bb. 45. / négy megye termelőszövetkezeteinek..... folyt./ gy

az anketon ajtay ödön, a nyírségi mezőgazdasági kísérleti intézet tudományos munkatársa számolt be a futóhomokos területek javításának módszereiről, mint mondotta az ugynevezett gyors homokjavítás négy évtizedes tapasztalata alapján honosított meg a nyírségi falvakban, ezzel a módszerrel holdanként 18 mázsás rozs, 80 mázsás burgonya és 30 mázsás kukoricatermést értek el. nagy bálint, a növényvédelmi szolgálat igazgatója előadásában a növényvédelem újabb módszereiről és az új vegyszerekről tájékoztatót, amint mondotta rövidesen két új gyomirtó vegyszer kerül forgalomba, az egyik a cukorrépa gyomnövényeit a másik a lucerna kártevőit pusztítja. szabocsban ebben az esztendőben nagyüzemileg is megkezdik a szuperszektív gyomirtószerek alkalmazását és sor kerül az általános talajfertőtlenítésre is.

az előadásokat számos hozzászólás követte, majd a megjelentelek előbb bemutatták a homoki gazdálkodás és a lucernatermesztés című mezőgazdasági dokumentumfilmet.

/mti/

..

bb. 49. újabb három parlamenti bizottság tárgyalta meg az idei költségvetés tervezetét

t hi/zs/gy/tm/sr

1961. február 15.

szerdén a parlamentben ismét több országgyűlési állandó bizottság foglalkozott az 1961. évi költségvetési javaslattal. a mezőgazdasági bizottság z. nagy ferenc elnökletével a földművelésügyi tárca idei költségvetését, továbbá az élelmiszer- és élelmiszeripari minisztérium költségvetésének mezőgazdasági vonatkozásait tárgyalta. a bizottságot tömpe istván, a földművelésügyi miniszter első helyettese és dr. sághy vilmos, élelmiszer- és élelmiszeripari miniszter helyettes tájékoztatta. a vitában résztvett rónai sándor, az országgyűlés elnöke, dr. baskay-tóth bertalan, boros gergely farkas jános, győre józsef, hodek józsef, kiss ferenc, kiss jános, krizsanyik jánosné, nagy daniel, németh károly, takács andrás képviselő, továbbá polónyi-szűcs lajos, a pénzügyminiszter első helyettese és kovács rudolf, a szövegsz. elnökhelyettese.

/folyt. köv./

se

18,30

o

63-7581-634 (18763:11'570-637581:439,181) 30-FI

mti belföldi hírek

39. kiadás

1961. február 15.

21

óra - perc

bb. 49. / újabb három..... folyt./ gy

az ipari bizottság dr. sályi istván elnökletével tartotta ülését. kardos géza pénzügyminiszterhelyettes beszámolója alapján az ipari minisztériumok, valamint a közlekedés- és postaügyi minisztérium 1961. évi költségvetésének tervezetét vitatták meg. résztvett az ülésen csergő jános, kohó- és gépipari miniszter, kossa istván közlekedés- és postaügyi miniszter, lévárdi ferenc, a nehézipari miniszter első helyettese, földi lászló, a könnyűipari miniszter első helyettese, dr. dabronaki gyula, az élelmiszer- és élelmiszeripari miniszter első helyettese, a vita után - amelyben csiki lajos, cigler ekek, galló ernő, gácsi miklós, gyimóthi dénes, háner józsef, kiss mité, koval pál, nagy józsef, papp károly, turjanszky minály, vass istvánné és zábrázki géza szólt fel - a bizottság elhatározta, hogy az észrevételeket és javaslatokat a terv- és költségvetési bizottság elé terjeszti.

az országgyűlési jogi bizottsága dr. pongrácz kálmán elnökletével az igazságügyminisztérium és a legfőbb ügyészség 1961. költségvetésének tervezetéről tanácskozott. a képviselőket dr. nevál ferenc igazságügyminiszter és dr. szénási géza legfőbb ügyész tájékoztatta az idei feladatokról. felszólalt az ülésen boros antal, csarnai juszina, erdei lászlóné, dr. harrer ferenc, dr. juhász imréné, kristóf istván, reszei ferenc és schumeth jános képviselő.

/mti/

..

bb. 54. művészeti kiállítás nyílt a német kultúrában

t m/gk/gy/sr

1961. február 15.

a német demokratikus köztársaság kulturális és tájékoztató irodájának népköztársaság útja 21. szám alatti helyiségében szerdén délután megnyílt a berlini művészeti szakiskola kiállítás. a megnyitáson jelen volt aradi nóra, a művelődésügyi minisztérium képzőművészeti főosztályának vezetője, a kulturális kapcsolatok intézete, a magyar művészeti élet, valamint az ndk budapesti nagykövetségének a képviselői. a különböző iparművészeti munkákat bemutató tárlatot werner nertlich, a berlini művészeti szakiskola igazgatója nyitotta meg.

/mti/

se

..

18,30

✓

bb 44. május 19-29. között rendezik meg az idei budapesti ipari vásárt - sok külföldi kiállító vesz részt az ipar nemzetközi seregszemléjén - május 1-én a közönség előtt is megnyitnak a citadella kapui

t hbj/sze-lmi ki 1961. február 15.

szerdán délután kelemen lajos, a fővárosi tanács vb. elnök-helyettese két kérdésről tájékoztatta a sajtó képviselőit:

a budapesti ipari vásár rendezéséről és a gellért-hegyi citadella óriás épületének hasznosítási elgondolásairól.

- a már hagyományossá vált budapesti ipari vásárt, mondotta - az idén május 19-29. között rendezik meg a várostligetben. a biv most már nemzetközi jelentőségű vásár, amely külföldön is megbecsült és joggal egyenrangú a többi hasonló vásárral. a múltévi sikerek arra köteleznek, hogy az idei vásár még szebb legyen és a magyar ipar ismét a legértékesebb termékeivel jelentkezzen a vásáron. az idei vásár bemutatja a második öt éves tervezési tervét és szélkörnyéki tapasztalatossá - lehetőséget nyújt az 1961. évi vásár megjelentési formájában is újat és szebbet fog adni, mint a korábbiak. tetszetősebbek lesznek a pavilonok, a látogatókat már a belső tartalom vizsgálata nélkül is új és friss benyomások lepik meg. az idén megépül a műanyag pavilon és az alumínium pavilon. az 1961. évi vásárra hivatalos kollektív kiállítóként jelentkeztek: a szovjetunió, csehszlovákia, a német demokratikus köztársaság, Lengyelország, jugoszlávia, ausztria és franciaország. hivatalos kollektív kiállítóként első ízben jelentkeznek marokkó, hivatalos kiállítóként bemutatja termékeit anglia, hollandia, a német szövetségi köztársaság és olaszország. egyéni cégek jönnek a biv-ne délről, kanadából, svjcából és svédországból.

a vásár naponta dél előtt 10 órától este 10-ig lesz nyitva, a pavilonok azonban nyolc órakor zárnak. az idén május 22-én és 26-án, a kereskedői napokon reggel 8 órától 14 óráig a vásár kizárólag a szakemberek számára tartja nyitva kaput. így alkalom kínálkozik zavartalan üzleti megbeszélésekre. az ugynevezett „külföldiek klubja”, a várostligeti műjéggálya csarnokában ismét a vendégek rendelkezésére áll. 1961-ben összevont divatbemutatókkal jelentkezik az ipar. első ízben tervezik ugynevezett nemzeti napok rendezését, amikor egy-egy résztvevő ország bemutatja filmjét, zenéjét, divatját. új színfolt lesz a camping bemutató, amelyen a közönség megismerkedik a táborozó lehetőségeivel, s az erre a célra készített felszerelésekkel. a nőtanács főzési bemutatót tervez. a dózsa györgy uton központi parkirozóhely lesz, s négy étteremben, tíz másik büfében, két önkiszolgáló büfében fogyasztanak majd a vendégek. a vásár rendezése már megkezdődött.

/folyt.köv./

18,40

bb 44. /május 19-29. között... folyt./-lm

a citadella épület-komplexumának felhasználásáról kelemen lajos vb. enköhelyettes a következőket mondotta:

- citadella - amely 1848 után épült, s azóta a közönség csak egyszer, 1919-ben nézhette meg belülről, - a fővárosi tanács kezelésébe került. felhasználására bizottság alakult, s ez a bizottság várja a lakosság javaslatát is. a fővárosi tanácsnak az a törekvése, hogy a legrövidebb időn belül megnyissa a citadella kapuit a lakosság előtt. a kisz és a hazafias népfront társadalmi munkát szervező legelső feladat megvalósítására. az elgondolás szerint május 1-től a közönség is látogathatja a citadellát, ahol turista-szállót rendeznek be, kiállítás a citadella múltjáról, terasz-büfé, s az ugynevezett gyilok-járon teraszkiállítót, ahol az érdeklődők budapest természetes eiffeltornyáról szemlélhetik a csodálatosan szép panorámát. a végleges felhasználási terv elkészítése, amelyhez a lakosság javaslatát is figyelembe akarják venni, hosszabb időt igényel, végleges megvalósítása pedig több esztendő. a fővárosi tanács azonban most már folyamatosan napirenden tartja a citadella ügyét, s véglegesen budapest lakosságának birtokába kívánja adni./mti/

bb 51. időjárásjelentés

tm-lm mi

1961. február 15.

a meteorológiai intézet jelenti február 15-én, szerdán 18 órakor:

az évszakhoz képest enyhe idő

várható időjárás csütörtök estig: kisebb felhőitvonulások, csapadék nélkül. mérsékelt délnyugati szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet holnap általában 5-7 fok között, néhány helyen 7 fok felett. /mti/

18,38

mti belföldi hírek

42. kiadás

1961. február 15.

21 óra 15 perc

bb 47. ifjúsági nagygyűlés a közgazdaságtudományi egyetemen -
Lumumba politikáját az afrikai fiatalok milliói követik

t Lv/tm-lm sr

1961. február 15.

a közgazdaságtudományi egyetemen szerdán ifjúsági nagygyűlést tartottak, ezen komócsin zoltán, az mszmp politikai bizottságának póttagja, a kisz központi bizottságának első titkára mondott beszédet. bevezetőben a kommunista és munkáspártok moszkvai értekezletéről és az ott elfogadott békenyilatkozatról beszélt, majd a kongói helyzettel foglalkozott, hangsúlyozta: a kongóban kialakult belső harcokért Lumumba meggyilkolásáért nemcsak a belga gyarmatosítók és cinkostársaik, hanem az ensz gyarmatosítókat kiszolgáló körei és annak főtitkára, hamarskjöld is felelős.

- az a véres dráma, - mondotta - amely kongóban lezajlott, mélységesen felháborította az egész világ haladó közvéleményét. a magyar fiatalok szívesreinek nevében mi is tiltakozásunkat fejezzük ki, s követeljük a bűnösök felelősségrevonását.

komócsin zoltán előadása után számos hozzászólás hangzott el: többek között beszélt firmin matingou, a divsz kongói képviselő is.

- ifjú szívvel, s könnyező szemmel állok a mikrofon elé - mondotta - s itt a nagygyűlés résztvevői előtt esküszöm az afrikai ifjúság nevében, hogy hűek leszünk Lumumba elveihez. számunkra nem lehet béke, amíg afrika földjén az imperialisták uralkodnak. békét akarunk, de csak szabad hazában. az afrika függetlenségéért folytatott harc hősi halottainak emléke kötelez bennünket, s biztosak vagyunk abban, hogy a végső győzelem a miénk lesz.

- Lumumbát megölték, de nem halt meg, mert szellemileg tovább él. az afrikai fiatalok milliói követik politikáját.

a nagygyűlés végeztével a résztvevők tiltakozó táviratot küldtek a magyar ensz küldöttséghez és kérik, hogy továbbítsák: ebben mélységesen elítélik az imperialisták gyarmatosító politikáját, s követelik Lumumba gyilkosainak felelősségrevonását. /mti/

18,45

Se

63 7581 63 4 Tüzelt: 30-EI
945.11.439.181
634-23/4

mti belföldi hírek

43. kiadás

1961. február 15.

21 óra 15 perc

bb 48. „, semmiféle hazugság nem csökkentheti a gyilkosok felelősségét,, - a magyar dolgozók táviratok százaiban követelik a kongói gyilkosok és felbujtók felelősségrevonását

sz/di/tó/st/v/vt/vid/m/hmé/gy

1961. február 15.

hazánkban mind szélesebb körben gyűlözik a tiltakozás hullámait Lumumba miniszterelnök és két társa meggyilkolása miatt. a gyárak munkásai, a termelőszövetkezetek tagjai, az egyetemek és középiskolák fiataljai, a művészek röpgyűléseken és táviratok százaiban ítélik el az aljas merényleteket, követelik felelősségrevonásukat és helyeslik a szovjetunió kormányának nyilatkozatát.

az országos béketanács az egyesült nemzetek szervezete biztonssági tanácsának küldött táviratában ezeket írja:

„, patrice Lumumbának, a független kongói köztársaság törvényes miniszterelnökének és harcostársainak: Joseph okitónak és Maurice mpolónak meggyilkolása mély megdöbbenést és hatalmas felháborodást váltott ki a magyar népből. a gyarmatosítás leg-sötétebb korszakára emlékeztetnek a belga tőkésök hitvány bűbjai-nak gaztettéi, amelyekben az egyesült nemzetek szervezeteinek fő-titkára és az ensz nevében kongóba küldött csapatok parancsnokai vállaltak cinkosságot. a magyar nép nevében a leghatározottabban tiltakozunk az ellen, hogy az egyesült nemzetek szervezete zász-laját népük függetlenségéért küzdő férfiak gyilkosai hordozzák. követeljük a bűnösök legszigorubb megbüntetését. követeljük, hogy a biztonssági tanács ítélje el hamarskjöldöt és vonja meg bizalmát a felbujtótól. követeljük, hogy az egyesült nemzetek szervezetének biztonssági tanácsa bélyegezze meg a kongói hazafiak gyilkosait és tegyen meg minden intézkedést annak érde-kében, hogy a kongói köztársaságban a kongói nép akarata érvé-nyesülhessen. minden erővel meg kell akadályozni a gyilkosoknak és felbujtóknak újabb gaztettét! a magyar nép a legteljesebb rokonszenvvel viseltetik a kongói nép igazi érdekeit képviselő férfiak iránt.,,

a csepel vas- és fémütvek különböző üzemeireiben szerdán száz röpgyűlést tartottak. a hatalmas gyár munkásai izzó szavak-kal bélyegezték meg a kongói merénylet gaztettét és csatlakoz-va a szovjetunió kormányának nyilatkozatához, követelték az ensz főtitkárának lemondását, a gyár békebizottságához amunkások-tól és brigádoktól mintegy 200 levél érkezett, melyekben tilta-koznak az aljas kongói merénylet ellen.
/folyt. köv./

18,50

Se

N

44. kiadás 1961. február 15. 21 óra²⁰ perc

bb. 48. / ,,semmiféle hazugság.... 1. folyt./ gy

az egyetemek ifjúsága is röpgyűléseken adott hangot együttérzésének a szabadságért küzdő kongói néppel. az eötvös Loránd tudományegyetem hallgatói az ensz biztonsági tanácsához intézett táviratukban kijelentik, hogy semmiféle mentegetődés és hazugság nem csökkentheti a gyilkosság részeseinek, hallgatólagos jóváhagyóinak, a gyilkosok bábjainak felelősségét és követelik azonnali szigorú felelősségrevonásukat. ,, a biztonsági tanács teremse meg a kongói népet képviselő törvényes parlament és gizenka-kormány működésének feltételeit, utasítsa az ensz fegyveres erőt csombe és mobutu bandáinak lefegyverzésére, a további vérontás megakadályozására, - írják. a budapesti műszaki egyetemen szerdán délután különböző csoportokban röpgyűléseket tartottak a hallgatók, majd mindannyian egybegyűltek az aulaiban, s ezen a gyűlésen táviratot fogalmaztak meg, amelynek továbbítására a külügyminisztériumot kérték meg. ,,mélyen együttérzünk a meggyilkoltak családjával és tiszta szívünkben megvetjük a gyilkosokat, s az őket támogató haladásellenes erőket, a gyarmatosítókat, akik segédkezet adtak ahhoz, hogy a gyilkosságot az ensz leple alatt hajtsák végre. követeljük, a gyilkosok és cinkostársaik felelősségrevonását, az ensz főtitkárának leváltását, - hangoztatja többek között a távirat, kétezer egyetemi hallgató nevében. a műszaki egyetem oktatói, és többi dolgozó szerdán délután tartották tiltakozó gyűlésüket, amelyen dr. schay géza kétszeres kossuth-díjas egyetemi tanár mondott beszédet. mély felháborodással szólt hamarskjöld főtitkár szerepéről a kongói események tragikus alakulásában. ,,tiltakozásunkat elsősorban az váltja ki, hogy ez a politikai gyilkosság, amelyet a legbarbárabb módon hajtottak végre, az ensz leple alatt, az ensz hivatalos vezetőinek hallgatólagos beleegyezésével történt. ezt a megdöbbentő gaztettet minden jóérzésű ember a legmélyebben elítéli, - mondta a professzor, s kijelentette, hogy a felelősség elsősorban az ensz főtitkárát terheli, aki fegyvert adott a gyilkosok kezébe, s ezzel bebizonyította, hogy nem méltó tisztének betöltésére. a gyűlés résztvevői a külügyminisztériumhoz juttatták el tiltakozó táviratukat. hasonló táviratot küldtek az építőipari és közlekedési műszaki egyetem dolgozóit.

az óbudai hajógyárban szerdán husz üzemrész munkásai tartottak tiltakozó röpgyűlést. erélyes szavakkal ítélték el a gyarmatosítókat, s a felszólalók mindannyian helyesléssel fogadták a szovjet kormány nyilatkozatát, követelve a gyilkosok és felbujtóik felelősségrevonását.

/folyt. köv./

Se

a

45. kiadás 1961. február 15. 21 óra²⁰ perc

bb. 48. / ,,semmiféle hazugság.... 2. folyt./ gy

hangoztatták, hogy az ensz ügyeinek intézését olyan emberek kezébe kell adni, akik az alapokmány szellemében a békét és a nemzetek függetlenségét szolgálják. a goldberger textilművek óbudai telepén mintegy kétezer dolgozó részvételével tartottak röpgyűléseket, a szaktanácsokhoz küldött táviratban a gyár munkásai tiltakoznak az imperialistáknak komlóban alkalmazott aljas módszerei ellen, s követelik, hogy minden gyarmati országnak adják meg a függetlenséget, az imperialisták távozzanak a gyarmatokról.

a nemzeti színház művészei és összes dolgozó táviratukban elítélik mindazokat, akik az afrikai népeket rabságban akarják tartani, s a legvéresebb gonosztettől sem riadnak vissza, hogy hatalmukat fenntartsák, mint írják, örökre a szívükbe zárták lumumba, a nagy afrikai hazafi, államférfi és költő emlékeit, s a legerélyesebben tiltakoznak a gonosztett ellen.

a dunai vasmű dolgozóinak röpgyűlésein szocialista városunk munkásai mélyszégesen elítélték a kongói gaztettet. szabó józsef üzemi vezető kijelentette, hogy a gyarmati népek szabadságharcát semmiféle erővel nem lehet megállítani, s lumumba nemcsak nemzeti hős, hanem afrika szabadságharcának vértanúja is, magocs gyöngy olvasztár a martinások nevében követelte a bűnösök azonnali felelősségrevonását, úgy, ahogyan a szovjet kormány nyilatkozata is sürgeti. a vasmű dolgozó röpgyűléseken hangoztatták alapján táviratot küldtek a külügyminisztériumhoz, amelyben elítélik a gyarmatosítók tetteit, elégtételt követelnek a kongói népek és törvényes kormányának, követelik a gyilkosok megbüntetését és hamarskjöld főtitkár leváltását, és végül: a teljes függetlenséget kongónak.

az egri gárdonyi géza gimnázium és a szilágyi erzsébet leánygimnázium tanulói és nevelői az mti-t kérték meg tiltakozó táviratuk továbbítására. ,,ha lumumba már nem is él - írják -, eljön az idő, amikor a szabadság napja felragyog a sokat szenvedett kongói nép számára, ,, a pécsi bányász 1300 dolgozója is közös táviratot küldött, hangoztatva együttérzését a kongói néppel és elítélve a gyarmatosítókat, az ensz, és személyszert hamarskjöld főtitkár szégyenletes szerepét a kongói események alakulásában. a tiszavasvári alkaloída vegyészeti gyárban többszáz dolgozó adott hangot felháborodásának és tiltakozásának, egyetértve a szovjet kormány követeléseivel. a nőgrádi iparmedenc bányász szerdán újabb tiltakozó gyűléseket tartottak, így például a salgótarjáni acélárnygyárban, az üvegyárban és az erőműben.

/folyt. köv./

Se

N

mti belföldi hírek

46. kiadás

1961. február 15.

21 óra 25 perc

bb. 48. / „,semmiféle hazugság.... 3. folyt./ gy

a szaktanácsához küldött táviratukban a salgótarjáni munkások felháborodva tiltakoznak a gyalázatos tett ellen, s követelik, hogy az ENSZ azonnal tegyen lépéseket a törvényes kongói kormány jogainak helyreállítására és a kongói nép szabadságának biztosítására. a szekszárdi üzenetekben is szerdán tartottak röpgyűléseket. a zománogyári munkások az ENSZ főtájkárának leváltását és a gyilkosok felelősségrevonását sürgették.

a metallimpex külkereskedelmi vállalat dolgozói az országos béketanácsához küldték táviratukat. „világosan látjuk, - írják - hogy Lumumbának és társainak meggyilkolása kiknek a felbujtására, és miért történt. a gyilkosság értelmi szerzőinek véljük az volt, hogy kongó népének függetlenségi harcát eltapossák. meggyőződéssünk, hogy az imperialisták és báburaik törekvése - a kongói nép harcának eltiprására - megbukik a kongói népnek és a világ minden jóérezésű emberének, a haladó erőknek az ellenállásán..."

hasonló tartalmú tiltakozó távirat érkezett a külügyminisztériumhoz és az országos béketanácsához a szolnoki járműjavító, a budapesti hajtóműgyár egri telepe, az egri kiosz és kisköz dolgozóitól, a debreceni mezőgazdasági akadémia hallgatóitól és tanáraiktól, az orosházi dózsa termelészövetkezet 1 100 tagjától, s számos más üzemből, termelészövetkezetből, intézményből.

/mti/

..

bb. 52. megjelent a világosság februári száma

sze/gy/sr

1961. február 15.

gazdag tartalommal megjelent a világosság új száma. közli a neves haladó olasz publicistának gallico-nak a 21. egyetemes zsinat előkészületeiről írt cikkét. tanján Imre trón és oltár címmel ismerteti a francia klerikalizmus támadását a világi oktatás ellen. Kiszely György az élet keletkezésének problémája és a materialista dialektika címmel e kérdés filozófiai vonatkozásairól ír. szigeti József Francis Bacont méltatja születésének 400. évfordulóján. Bodrogi Tibor a mai melánizmi vallásos mozgalmak és a gyarmatosítás összefüggéseiről, Komoróczy Géza az énekek énekéről közöl érdekes írást, Székely Sándornak a Daytoni Majomperről írt cikke, versek, glosszák, könyvismertetések tarkítják a folyóirat új számát.

/mti/

19,28

mti belföldi hírek

47. kiadás

1961. február 15.

22 óra 10 perc

bb. 50. husz felvételt készített a napfogyatkozásról Bulgáriában a magyar tudományos expedíció - Dezső Lőránt professzor telefonnyilatkozata

vid szf/te-lm mi

1961. február 15.

a magyar tudományos akadémia a napfogyatkozás megfigyelésére expedíciót küldött a ritka természeti jelenség ugynevezett teljeségi zónájába, amelybe beletartozott Bulgária egy része is. a magyar tudományos expedíció dr. Dezső Lőránt professzornak, a magyar tudományos akadémia debreceni napfizikai obszervatóriuma igazgatójának vezetésével január második felében utazott el Bulgáriába. a magyar távirati iroda szerkesztősége szerdán délben telefonon érintkezésbe lépett a magyar expedícióval.

Dezső Lőránt professzor azzal kezdte telefonnyilatkozatát, hogy az expedíció munkája sikeres. két helyen állították fel észlelő műszereiket Lipnikben és az innen 120 kilométerre levő Szilisztrában.

- szerdán délelőtt Lipnik felett vékony felhőréteg vonult el, Szilisztrában viszont derült volt az égbolt - mondotta a professzor. - így Szilisztrában sikeres észleléseket végeztek munkatársaink és elkészítették az előre elhatározott felvételeket. Lipnikben nehéz helyzetben voltunk a felhősödés miatt, mégis itt-levő négy műszerünk közül kettővel, a felhőkön át is végeztünk észleléseket, a magyar tudományos expedíció összesen majdnem husz felvételt készített Bulgáriában a napfogyatkozásról.

- még nem ismerjük felvételeink minőségét, de annyit máris mondhatok, hogy több felvételünk tudományos szempontból igen értékes. munkánk nem volt hiábavaló, mert a rendkívüli természeti jelenség észleléséről hasznos tapasztalatokat szereztünk. a munka java, a felvételek tanulmányozása azonban csak ezután kezdődik. a vizsgálatok hónapokat vesznek igénybe. erre majd visszaérkezésünk után Debrecenben kerül sor.

szerdán délben, a napfogyatkozást követő időszakban is készítettünk értékes felvételeket. ezekkel együtt összesen harminc felvételünk van a napról.

- valószínűleg szombaton este indulunk haza és hétfőn, vagy kedden érkezünk meg Debrecenbe, ahol a további munka, a felvételek tudományos feldolgozása vár ránk - fejezte be nyilatkozatát dr. Dezső Lőránt professzor. /mti/

19,28

mti belföldi hírek

48. kiadás 1961. február 15. 22 óra 20 perc

bb 53. bolgár szakszervezeti delegáció utazott át budapestre
ki hi/sze-lm mi 1961. február 15.

Varsóból jövet, bolgár szakszervezeti delegáció utazott át budapestre. a delegációt vezető tobor prahov, a bolgár szakszervezetek központi tanácsának elnöke és a küldöttség tagjai szívélyes baráti megbeszélést folytattak brutyó jánossal, a szót főtitkárral. a delegáció fogadtatásán krasztju sztojcssev bolgár nagykövet is jelen volt./mti/

bb 55. a kormány elnöke fogadta a görög királyság új követét
te-lm sr 1961. február 15.

dr. münnich ferenc, a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke, szerdán bemutatkozó látogatáson fogadta theodore grivát, a görög királyság új magyarországi rendkívüli követét és meghatalmazott miniszterét./mti/

bb 56. bolgár-mongol kulturális jegyzőkönyvet írtak alá budapestben
k bc/hné-lm sr 1961. február 15.

krasztju sztojcssev, a bolgár népköztársaság magyarországi nagykövete és zsambelin baznar, a mongol népköztársaság magyarországi nagykövete a budapesti bolgár nagykövetségen aláírta a bolgár-mongol kulturális szerződés 1961-re szóló jegyzőkönyvét./mti/

19,35

mti belföldi hírek

49. kiadás 1961. február 15. 22 óra 20 perc

bb. 57. a termelőség-tervezetekkel kapcsolatos tanácsai feladatokról tárgyalt a békés megyei tanácsülés

vid fm/tr/gy/fm 1961. február 15.

a békés megyei tanács szerdán megtárgyalta a tanácsoknak a termelőség-tervezetekkel kapcsolatos feladatait. a békéscsabai tanácskozáson résztvettek az mszmp központi bizottsága párt- és tömegszervezeti osztályának, az elnöki tanács, a kormánytitkárság tanácsszervek osztályának, a földművelésügyi minisztérium szövetkezetpolitikai osztályának képviselői is.

a tanácskozáson értékes javaslatokat tettek a megyei tanács- tagok járási csoportjainak vezetői, tanács- és termelőség-tervezeti elnökök. dr. oláh lászlónak, a megyei tanács tagok orosházi járási csoportja elnökének javaslata szerint a baromfitenyésztés növelésére baromfi táp- és keverő-állomás létrehozására van szükség a megyében. sinkó sándor, az orosházi városi tanács vb. elnöke elmondotta: az orosházi tanács tagok a mezőgazdasági munkák idején a munkahelyükön keresik fel a közösen gazdálkodókat, a termelőség-tervezetekben tartják meg fogadó óráikat, beszámolókat. kallai istvánné, a megyei népművelési állandó bizottság elnöke hangsúlyozta, hogy a szakmai nevelésnek a világnézeti neveléssel kell párosulnia. ajánlatos, hogy a mezőgazdasági állandó bizottságok együttműködjenek a népművelési állandó bizottságokkal, s a népművelési felügyelők is gyakran látogassanak a termelőség-tervezetekbe. klaukó mátyás, az mszmp békés megyei bizottságának első titkára hangsúlyozta: a megyei tanács mezőgazdasági osztályának az eddigénél jóval tartalmasabb munkát kell végeznie, minden erővel törekednie kell a növénytermesztés és az állattenyésztés növelésére, s már ebben az évben foglalkozzék a tájtermelés kialakításával. a gyomai, a szeghalmi és hasonló sziketalajú járá- sokban például a ciroktermesztést, a körösök mentén az öntözéses silókukorica-termesztést ajánlotta.

a tanácsülés a továbbiakban a megyei tanács végrehajtó bizottságának az idei tervek megvalósításáért tett intézkedéseit, a tanácsstagi beszámolókat eredményeit, feladatait vitatta meg és megtárgyalta a megyei népi ellenőrzési bizottság jelentését.

/mti/

19,45

mti belföldi hírek

50. kiadás

1961. február 15.

22 óra 40 perc

bb 58. a csehszlovák kultúra

gg-lm mi

1961. február 15.

nagysikerű cseh kamarazene hangversenyt rendezett a berkes fuvós-kamaraegyüttes és a várkonyi vonósnégyes közreműködésével a fészkek művészklubban, amelyen csehszlovák részről többek között Josef Kadlec, a csehszlovák nagykövetség kereskedelmi tanácsosa is megjelent. /mti/

..

bb 59. fiatal előadóművészek hangversenye a magyar sajtó házában

gk-lm sr

1961. február 15.

a magyar sajtó háza zenei estjei sorozatban fiatal előadóművészek újabb hangversenyére került sor szerdán a muosz rózsza ferenc termében. a hangverseny műsorában a többi között vivaldi c-dur fagottversenye, corelli la follia, ravel tziganya szerepelt. a hangverseny meglepetéssel is szolgált a közönségnek: nagy sikerrel mutatták be a tehetséges fiatal zeneszerző, kocsár miklós fuvósötösét. a műsorban inácz gábor, parádi róbert, párkányi lászló, dietrich tiber, friedrich ádám, sepeš józsef, kistétényi melinda, sziklai erika és a budapesti ifjúsági kamarazenekar működött közre. vezényelt szabó lászló, zongorán kísért bakó józsef. /mti/

..

20,50

se

- v é g e -

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belföldi hírek

1. kiadás

1961. február 16.

6 óra — perc

bb 1. hatezren jelentkeztek az „ifjúság a szocializmusért,” mozgalomba - három millió forint megtakarítást vállaltak az óbudai fiatalok

i lv/tm-lm sr

1961. február 16.

a kisz első kongresszusának határozata alapján az ötéves terv idejére önkéntes jelentkezéssel „ifjúság a szocializmusért,” mozgalmat indítanak. azok a fiatalok, akik évenként teljesítik a meghatározott követelményeket, arany, ezüst, illetve bronz érmeket kapnak.

Óbudán a kisz-tagokon kívül már eddig is jelentős azoknak a szervezeteken kívüli ifjaknak a száma, akik részt kívánnak venni a mozgalomban. az üzemekben eddig mintegy hatezren jelentkeztek. a vállalatoknál a kisz-szervezet és az igazgató szocialista szerződést kötöttek, amelyben megállapodtak, hogy az ifjumunkások milyen munkákat végezhetnek, hogy a követelményeket teljesíthessék. a mechanikai mérnökök gyárában például a fiatalok vállalták, hogy a dunai cement és mészműnél szükséges műszereket munkaidőn túl elkészítik.

a goldberger gyárban a fiatal műszakiak tanácsa és a vállalatvezetés olyan irányu megállapodást kötött, hogy az ifju mérnökök és technikusok segítenek az újítások elbírálásában és alkalmazásában. ezen kívül üzemszervezetként kidolgozzák, hogy milyen lehetőségek vannak a selejt és hulladékanyag csökkentésére. az újítások elbírálásának meggyorsításával, illetve bevezetésével, a selejt- és hulladék csökkentésével az idén előreláthatólag félmillió forintot takarítanak meg a vállalatnak.

a 3. kerület több üzmeében elsősorban a szocialista cimbányozásért versenyző brigádok, takarékosági mozgalmat indítottak. az óbudai hajógyárban például azt vállalták, hogy év végéig személyenként ezer forintot takarítanak meg.

a kisz-bizottság a kerületben összegyűjtötte a ilyen irányu felajánlásokat: az óbudai fiatalok év végéig előreláthatólag mintegy három millió forint megtakarítást érnek el. /mti/

se

..

tl